

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 4-hatásos petit sor egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.

Kyártás petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. m.
 TELEFON-SZÁM: 154.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Péntek, augusztus 11.

Mai számunk főbb közleményei:

- A hadügyminiszter távozása.
- Kánikulai küzdelem.
- Az Aradi Ipar- és Népbank tőkefelemelése.
- Aradi törzisztiek, mint döntő bírák a királygyakorlaton.
- Szeszrobbanás a Seldner-telepen.
- Rabló cigány karaván.
- Síralomházban a rablógyilkos
- Letartóztatták a Regula családot.
- Ki parancsol a tűznél?
- Nagyvárad az obstrukció ellen.
- Katonák fogyasztási szövetkezete
- Tarkaságok.

Az alezredes a politikában.

Arad, augusztus 10.

Brosch alezredes a csapathoz kerül. Ennyi és nem több a hír, amelyet tisztán katonai természetűnek mondanak s amely mégis a politika hírei közé keveredik. Brosch alezredes a trónörökös katonai irodájának főnöke volt s egyszerre, váratlanul fölmentik ettől a kétségtelenül bizalmi jellegű állástól. Visszamegy a sorhadhoz, hogy minden különösebb szerep, vagy hivatás nélkül fussa meg a magasabb katonák életpályáját az ad honores altábornagyi rangig.

Amióta a trónörökös nem csupán katona, hanem a politikának egyre aktívabb részese, azóta a főherceg katonai irodája se foglal kozik pusztán taktikai, stratégiai és had-szervezeti

dolgokkal. A trónörökös környezetében már most egyre több helyről s egyre távolabbi pontokról futnak össze a szálak, amelyek a jövőnek és a jelennek politikáját érintik Magyarországon és Ausztriában. Talán nem is a trónörökös keresi és bogozza ezeket, hanem önként kusznak oda, az ő közelébe, hogy maguknak ezzel az összeköttetések hálóját megteremtsék.

Az alezredes távozását kapcsolatba hozták azzal, hogy a magyar ellenzékkel s annak látható fejével: Justh Gyulával érintkezést tartott fenn, bizonyos közvetítést akart teremteni közte és a trónörökös között, vagy legalább is tájékoztatta a Justh-pártot a trónörökös nézetei és hajlandóságai felől. Ezzel természetesen kényes helyzetbe vitte a trónörökös, s e miatt mennie kellett. Igaz, Justh Gyula a legkerekebben megcáfolta azt a hírt, mintha Brosch-tól bárminő értesítést kapott volna, vagy mintha vele egyáltalán érintkezett volna. A cáfolatot niucs okunk kétségbe vonni; de a politikai cáfolatoknak vannak olyan formái, a melyek nem hazudnak, s mégis egy valóságnak ügyes letagadását tartalmazzák.

Minden jel arra mutat, hogy az obstruáló függetlenségi párt, ha nem is találta meg, de mindenesetre kereste Béccsel és a trónörökössel való érintkezést. Rikítóan látszott meg ez Batthyány Tivadar gróf szavaikól, a

ki az általános választói jogért egyenesen fölkinálta a házszabályrevíziót, mint a dualisztikus politika jövődjére nézve kétségtelenül kívánatos dolgot. S ez igazán kedves és megfigyelésre való: a mialatt a parlamentben és az országban a katonai követelések, a hadügyi politika, a bécsi abszolút császári akarat és hasonlók ellen való ádáz agitáció folyik, addig a rejtekben futárok és katonai megbizottak által nap-nap után kémlelik: vajjon mi lenne kedves Bécsben, s mivel lehetne legjobban megszerezni a hajlandóságát annak, aki a jövő kormányait „kedves” megszólításu leveleivel ki fogja nevezni?

Azon sincs csodálni való, hogy akadnak előkelő katonák, akik az ily összeköttetésre, bárminő furcsa is az, magukat rendelkezésre adják. Minden vezérkari tiszt ábrándozik valami nagyról. Háboruk ma nincsenek, s ha nincs kilátás a hadvezéri dicsőségre, a legtöbbet és a legkívánatosabbat a hadügyminiszteri szék, vagy a vezérkari főnöki tisztség jelenti. Mind a kettő, de különösen az első a két állam kormányától sokban függ. Nem lehet tudni, — hiszen ép a közelmúlt adott erre a lehetetlennek hitt eshetőségre példát, — hogy az obstruáló függetlenségi nem jutnak-e újra kormányra, a mikor bizonyára annak érdekében érvényesítik a maguk hatalmát, a ki nekik szol-

Gonosztevők.

Irta: Lőrinczy György.

Tíz ember állja körül a rókabarlang bejáratát. Az erdőőr, névszerint Pandó János, puszkát szorongat a kezében, a többi ásóval, kapával, vaslapáttal ássa és hánnya a gödröt a lyuk körül, a miről hamarosan kisütik, az erdőjáró ember tapasztaltságával, hogy nem elhagyatott, hanem lakott házhoz vezet. A ravasznak benn kell lennie. Látszik a letaposott lyukon, hogy sűrűen járják; sem a gyom be nem nőhetne még, sem a zápor el nem moshatta. Aztán meg némi bünjelek is arra vallanak. Az összeharácsolt zsákmány hulladékai. Széttépett szárnyak maradéktollai, a mikhez odaszáradt a kiontott vér. Valami környékbeli gyalogember errefelé tévedvén, megáll a nagy szorgos munka láttán és tisztességtudóan köszönti Pandó Jánost.

— Adj isten. Pandó János!
 De Pandó János nem felel, csak biccent a fejével. Kutatva nézi, kémlelően a gödröt. Ha aranyat ássa, akkor se nézhetné jobban.
 — Mit csinálnak kigyulmetek? — kíváncsiskodott a jövevény. — Mintha csak sirt ásnának.
 — Az erdőőr nagyot nevetett.
 — Azt, sirt.
 — Kinek, Pandó János?
 — Kinek! Hát a rókának, aki benn van.
 Hát a rókának ásnak. Vagyis sirt. Az erdőők mostoha gyermekének, a rókának, A nagy üldözöttnek, akinek minden teremtett lélek szü-

letett ellensége. Akit nem sajnál, a kinek nem kegyelmez senki sem. Az ember legkevésbé. A jövevény megcsóválja a fejét a nagy munkára, amibe máris beleizzadtak.

— Mirevaló az? — kérdi csöndesen. — Hiszen ugysem eszik meg!
 — Nem ám. Csakhogy ő eszi meg a tyukot, a nyulat, a libát. A gazember!
 Az hát a büne. Hogy ő eszi meg, amit mi akarunk megenni. A nagy pusztító nem szeret osztozkodni. Minden az enyém.

A dolog persze nem könnyű, mert a róka nagy építőmester. Két méternyire a föld alatt annyi fufanggal építi meg tekervényes barlanglakását, hogy több logaritmust tán a Simplon-alagutra sem fogyasztottak. Mert a szegény rókának azt adta az örök teremtő erő utaválól a nagy világharchoz, a ravasztságot, a fufangot. Az az ő védőfegyvere, mint a nyulnak a láb, a fecskének a villámgyors szárny, az elefántnak az ormány meg az agyar. Csak az a baj, hogy az örökkévaló egy kicsit elszámította ezt a bölcs gondoskodást. Mintha a kalkulusból kifelejtett volna valamit. Az embert. Milyen együgyűség a szegény róka ravasztsága az emberéhez képest! Szinte naivitás. Milyen könnyedén tapogatja ki a barlang kanyarulatait, a miknek a megépítéséhez a jámbor róka minden tudományát elpocsékolta.

Hosszu, kétméteres póznát dugnak a barlangutba s az hamarosan, csalhatatlanul mutatja, merre viszen, merre, hol kanyarodik az ut. Egyik utszakasz sem tart két méterig sehahol s minden új kanyarulatnál új gödröt

kell ásni, hogy a tekervényes rókapatota folytatását megtalálják. De az ember el nem fárad. Az erőknek arra a szegyenletes arányára, hogy tíz emberész, tíz ember keze munkája száll szembe egyetlen üldözött vaddal, ügyet se vet. Sőt még társat is szívesen lát s a bünre mindig akad kompanista. A taeskó, a borzkutya. Az erdőőr intésére nagy buzgalommal ugrik a harmadik gödörbe és szaglászsa a róka nyomát. Mig az ember a számító ész száraz nyugalomával ássa a gödröt s lassan, de biztosan halad előre és közel a balára ítélt utolsó állomásához, azalatt a borzkutya az orrával turja s apró hegyes-körmű lábaival szilajon kaparja a barlangut, miközben vérszomjas türelmetlenséggel szűköl, vonit és néha nagyot vakkant. Ez a bestia a rendőr, a kém és a hóhér egy személyben. Az üldözöknek kész mulatság, valóságos szinjáték amit művel. Még őket is föllekkesíti s tréfás beszédre ingerli. Eszökbe sem jut, hogy a szegény üldözött mit érezhet odalenn, amint ősi lakának végső zugába szorul és vrejételes rettegéssel hallgatja, hogy körülötte, fölötté bontják a falat.

Az egyik munkás leszurja az ásóját a földbe és föltekint a gödörből Pandó Jánosra.
 — Itt van — susogja csöndesen. — Látom a lompos farkát.
 Csak egy-két lapátnyi bantot kell eltakarítani a barlang szája elől s látszik a háziur vörösbarna bundája. Ott van, esakugyan. Barlangja végébe szorult az üldözök elől, de onnan aztán nincs tovább. Fufangja, egyetlen véde-

gálatot tett s a ki őket a nyeregbe segítette. Ha az ilyen okos jövő-építés nem mindig vág be, az egyszerű baleset.

Brosch alezredesből aligha lesz hadügyminiszter. Akár tehet ő arról, hogy ilyen hirbe keveredett, akár nem, a politika részére ő megszűnt számítani. Hanem az ő távozásának háttere, az, ami ennek révén kitűdött, az a kevés, amit a titkok falainak résén a közvélemény megláthatott, kiábrándíthatja mindazokat, akik a politikát komolyan veszik. Ime: a nyílt színen egy párt, amely egészen antimilitarisztikusnak látszik, gyűlöletet habzik az osztrák armádia ellen, a néppel kacérkodva gyűlölködően rugdos a trón irányában, s ez alatt a bécsi telefonon izgatott hangon, s kétségtelenül izgatottan tudakolja az alezredes urtól, vagy más törzstisztől: „... azt hiszi, hogy ez tetszeni fog öfenségének? ...

A képviselőház ülése. Berzeviczy elnök tíz órakor megnyitja az ülést. A jegyzőkönyv felolvasása után Sümegi Vilmos szóvá teszi, hogy a tegnapi névszerinti szavazásnál — felteszi, hogy tévesen — két esetben képviselők más helyett szavaztak. Ezt az elnök tegnap konstata, de ennek se a jegyzőkönyvben, se a Ház naplójában semmi nyoma sincs. Elnök azt mondja, hogy a jegyzőkönyvbe ilyen dolgot a házszabályok szerint nem vesznek be. A naplóba azonban beveendő, minthogy azonban nem ő elnökölt, hanem Kabos, meg fogja tőle kérdeni, hogy milyen emenciációt tett és akkor intézkedni fog a Ház naplójának kiegészítésére. (Helyeslés.) Elnök bemutatja az Emke átiratát, melyben a képviselőházat szeptember 8 án tartandó jubiláris közgyűlésére meghívja. Ugyancsak bemutatja az elnök a Leiningen-szobor bizottság meghívóját a szobor leleplezésére. A Ház elhatározza, hogy mindkét meghívásnak eleget tesz és küldöttiségileg fogja magát képviseltetni. Elnök ezután öt kérvényt mutat be az általános választói jog mellett és a véderőjavaslatok ellen. Javasolja, hogy a kérvényi bizottsághoz utasítsassanak. Justh János az elnökkel szemben indítványozza, hogy a kérvények a pénzügyi bizottsághoz is utasítsassanak.

kező fegyvere csődöt mond s mindössze annyit tud, hogy háttal fordul az üldözőknek és összegubbaszkodik, nyilván azzal a hiábavaló reménykedéssel, hogy hátha nem veszik észre.

Az erdőőr, a nagy munkavezető szótlanul int a fegyverével.

— Félre az utból!

Az emberek félreállanak. Köröskörül, a néma erdőre a katasztrófa gyíkös hangulata ereszkedik s a kóborló szél lágyan suhan el a környéken, mintha láthatatlan világszellem volna, aki azért fordult erre, hogy a nagy Élet melabus gyászadalát elsőhajtsa. És Pandó János fölhuza a puská ravaszát és céloz. A fegyver közömbösen csattan, mintha maga a halál szólana meg hideg csontajakával. Mintha ítéletet hirdetnének, ridegen, lelketlenül, ahogy az emberi bíró beszél... Aztán eldördül.

A füst lassan, lomhán szállong. S benn az oduban az áldozat összeroncsolt hátát elborítja a vér. Majd a szegény, halálra sebzett vad kinjában megfordult és haldokló fejét kinyújtja. Szembe akar szállni a veszedelemmel. De későn. Lihegő szájába ásót feszítenek, azt rágyja tehetetlen, kétségbeesett dühvel. A vas csak úgy nyikorog, amint a fogával tépi. Aztán mihamar aláhanyatlik, erőtlennül. Akkor a tarkójánál fogva kirángatják s oda dobják a zsendülő pázsitra, a borzkutyához a hóhérsegédnek. Annak már csak annyi dolga akad, hogy az utolsó lehetőséget szorítsa ki a haldoklóból. De milyen gyönyörrel végzi azt el! Tán Pandó János meg is irigyeli. Persze, a kutyát. Pedig, ha szíve volna, megláthatná vele, hogy az a róka anya. Anya. Ezt az egyet nem tagadhatja el. És hiába is tagadná.

Elnök jelenti, hogy négy kérvényre vonatkozólag husznál több képviselő névszerinti szavazást és ennek holnapra való halasztását kéri. Az ötödik kérvényre vonatkozólag a névszerinti szavazás azonnal elrendeltetik. A többség az elnök javaslatát fogadta el. Ezután áttértek a napirendre. Következtek a tegnapi mára halasztott névszerinti szavazások.

A hadügyminiszter távozása.

— Konfliktus a trónörökösrel — A vezérkari főnök is megy? —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Bécs, augusztus 10.

Most már kétségtelennek látszik, hogy Schönaich hadügyminiszter távozik nehéz állásából. A trónörökösrel való régi konfliktusa annyira megérelődött, hogy nem lehet tovább halasztani állásából való távozását. Vele együtt otthagyja állását Conrad vezérkari főnök is.

Erről szólnak a következő táviratok:

Bécs, augusztus 10. Schönaich báró a Semmeringen van, s ott marad egy-két napig. Beavatott helyen megcáfolják a hadügyminiszter ischl-i audienciájának híreit. Jártam a hadügyminiszteriumban, jóllehet eleve hallottam, hogy Krobotin első osztályfőnök szigorúan begombolkozik. Nekem is csak ennyit mondott az altábornagy:

— En csak adminisztratív ügyeket intézek, a politikához semmi közöm.

Hasztalan ostromolják kérdésekkel Krobotin osztályfőnököt az idevaló lapok tudósítói is. Általános tudott dolog, hogy Krobotin nem vállalkozik a hadügyminiszterségre, viszont az is kétségtelen, hogy döntés még nincs. Sőt nem is lesz mindaddig, míg az uralkodó Ischlben van. A király legelőször is a legilletékesebb tényezőket, a két miniszterelnököt akarja meghallgatni, mert nem egyszerű személyváltásról van szó a hadügyminiszterium élén. Hisz tábornok akadna elég az állásra, de nyílt titok, hogy bizonyos tényezők a mostani válságot alkalmul akarják felhasználni arra, hogy a hadsereg eddigi vezetésének rendszerén változtassanak, a rendszerben rejlő hiányokat pótolják, mert az utóbbi időben sűrűn mutatkoz-

A barlang szájából kidugja a fejét a kis rókakölyök s az egyik ember észreveszi és röhögve nézi.

— Ni, a kis gonosztévő!

— Gonosztévő?... A gyermek?... Alig lehet több egy hetesnél. Ártatlan okos fejcskője van s mosolyogva néz fel az ismeretlen világra, mintha most látná azt legislegelőször. Az erdőt, lombosfáival, milyen szépnek látja! Kicsi tüdejének, melyet a teremtő az erdők, a mezők szabad világa számára alkotott, milyen jól eshetik a feléje áradó ezerféle illat! Bizalmasan pislog az emberekre, nem is sejtve, hogy hóhérok állják körül. Azt hiszi, hogy az anyja előre ment, hogy az vezet most is, mint a föld alatt, a kacskaringós szülői házban. És követi az anyját. Tipegve, bártortalanul, mint a gyermek, mikor járni tanul. Egy durva kéz ragadja meg és kidobja a veremből, ki a pázsitra, az anyja mellé, aki ott fekszik holtan. A kis róka még azt sem tudja. Látja az anyját és annak az édes, a tápláló kebelét s a hogy azt megpillantja, a gorombaságot, amivel hozzája került, egyszerre elfelejti. Föltápáskodik és odaigyekezik az anyjához, szopni vagy játszani... De a kutya utját állja. Gyűlölettel ront rája s a lábával tapossa, a fogával marcangolja és a földhöz vagdalja a gyámoltalan kis áldozatot, ki tehetetlenül vergődik a hóhér karmai között és keservesen jajgat. Igen, a hangja olyan, mint a gyermek sírás, szerencse, hogy nem tart sokáig. A fiatal lélek gyöngye, mint a fiatal test, hamar elröppen. Akár emberé, akár rókéé. A sírása lassacskán halk nyöszörgésbe fordul és a hálaltusában elnémul az is.

tak ellentétek a vezérkari ügyek és a hadügyminiszterium vezetőségei között s kiderült, hogy hiba volt a kettéosztás.

A hadügyminiszter-válság bonyodalmai egyre fokozódnak. Ischlben és Bécsben ma már nemcsak Schönaich báró távozásáról, de az utód kérdéséről is beszélnek s az eddigi hiradásokat megtoldják azzal, hogy a hadügyminiszterrel együtt Conrad báró vezérkari főnök is megválnak állásától.

Conrad báró 1906. november 18 ika óta főnöke a vezérkarnak, ma ötvenkilenc esztendőse. Visszavonulásának okát abban keresik, hogy nem tudván elfogadtatni javaslatait a hadierő fejlesztése érdekében, nem vállalhatja tovább hivatalának felelősségét. Conrad báró testestől-lelkestől csapattiszt, bár a vezérkarból lépett elő és hosszú esztendőig szolgált a vezérkarban. Visszavágyódik a csapatbizottságot kevésbé megerőltető és szabadabb munkájához és kívánsága olyképpen teljesül, hogy valószínűleg csapatfelügyelővé nevezik ki.

Maga a hadügyminiszter-válság már régen meg volna oldva, ha lenne alkalmas utód. Schönaich nem ragaszkodik állásához, de a király mindaddig nem menti fel, a míg az utód kérdésében döntés nem történik. Önjelölt volna egy-kettő, köztük leginkább emlegetik Auffenberg szerajevói hadtestparancsnokot.

Az udvarnál azonban úgy látszik, nem tartják alkalmasnak és olyan katonát keresnek, aki egyformán kedves a Burg és Belvedere előtt. Ezek között legtöbb kilátása van Gerba Baymund jelenlegi zágrábi hadtestparancsnoknak, aki kiváló katonai szaktekintély. Személyes összeköttetésénél fogva emlegetik Schemua Balázs innsbrucki hadtestparancsnokot, aki sokáig dolgozott a hadügyminiszteriumban, mint a hadügyminiszter helyettese és azonfelül adjutánsa volt Jenő főhercegnek, s innen jól ismeri a trónörökösöt is.

Emlegetik még Weigl krakkói hadtestparancsnokot, aki szintén sokáig volt a hadügyminiszteriumban. Krobotin, akit már régebben jelölnek a hadügyminiszteri állásra, itteni hírek szerint a mai nehéz körülmények között nem vállalná el a hadügyminiszterséget. Sok nehézséget okoz különösen a vezérkari főnöknek magatartása. Schönaichnak is többször volt összetűzése Conraddal s az utód megválasztásában is épen az okoz bajt, hogy senki sem szívesen működik a jelenlegi vezérkari főnökkel. Udvari körökben ezért biztosra veszik, hogy a hadügyminiszterrel egyidejűleg a vezérkari főnök is megválnak állásától, még pedig a király egyenes kívánságára, aki végre rendet akar teremteni a legfőbb hadvezetőségben.

Bécs, augusztus 10. A Neues Wiener Journal ma reggeli számát az ügyészség konfiskáltatta a vezérek miatt, melynek címe:

A trónörökös és a hadügyminiszter. Az inkriminált cikk bevezetéseken ismerteti azokat az ellentéteket és ovidásokat, amelyek állítólag a trónörökös és Schönaich báró közös hadügyminiszter között napirenden voltak, majd így folytatja fejtegetéseit:

„Lehetséges-e az, hogy jóra vezessen, ha nyílt szakadás támad a trónörökös és a hadügyminiszter között, amelynek következei aztán alkalmasok arra, hogy Magyarországon súlyos válságot idézzenek föl?”

Szabad-e odáig juttatni a dolgokat, hogy a hadügyminiszter az uralkodót hívja föl döntőbíróul a közte és a leendő legfelsőbb hadur között? Tisztán emberies érzésből fájdalommal érint mindenkit az a gondolat, hogy a nyolevannégy éves uralkodó rövid pihenését ily módon zavarják meg. Ha épen a hadügyminiszter az, az a hadügyminiszter, aki a monarchia mindkét államában népszerű, mert érzi az adófizető nép terheit iránt, a ki a trónörökös főherceg nagyon mértékadó ellenségeskedését magára vonta, az csak annál

kinosabbá teszi a konfliktust s alkalmas arra, hogy mély aggodalomba ejtse a népet. Sohasem vezetett jóra, ha a trónörökös szembe helyezkedett az uralkodó tanácsosaival és van valami nyomasztó abban, hogy a trónörökös főherceg a trón zsámolyához megy bepanaszolni a hadügyminisztert, a hadügyminiszter viszont az uralkodó elé járul döntést kérni. Az egész osztrák-magyar monarchia érdekében kívánatos, hogy ilyesmi elő ne fordulhasson.

Kánikulai küzdelem.

— Hangulatkeltő valótlanágok. —

(Saját tudósítók telefonjelentése.)

Budapest, augusztus 10

Nagyon rosszul állhat az ellenzék harci tábora, ha pusztá hangulatkeltő és nyilvánvalóan képtelen hírek kolportálása útján akar reményt önteni a már már lankadó obstrukcióba. „A kormány pozíciója megingott,” — „Ischlbe rendelik a kormányt” — és hasonló nagyhangu politikai hirdetések dörognak az obstrukciós lapokban, amelyek mindenáron be akarják bizonyítani, hogy a kormánynak befellegzett, kegyvesztett lett és most már nem következhetik más, csak a függetlenségi párt. Az ország pedig fölényes mosolyival néz el a kánikulai harc fölött és naponta meghozza ítéletét a meddő, céltalan erőlködésről. Arad után ma Nagyvárad fogadta el a verseci átiratot, amely tudvalévőleg súlyos verdiktet mond az obstrukciós hősök fölött.

A politikai „haremezőről” érkezett táviratok alább olvashatók:

Kétségbeesett erőlködés.

Fővárosi munkatársunk következőleg jellemzi a politikai helyzetet:

Az ellenzék mindinkább szemmel láthatóan kezdi elveszíteni a fejét, bár a harcos csapat vezére *Justh Gyula* a laptudósítók előtt hangosan bizakodik a győzelemben, de hogy ő maga sem hisz a saját jövődőlésében azt talán bizonyítani sem kell. A Kossuth-pártot például hiába invitálják együttes működésre, a nevezett párt ma egy kommunikében háromféle támpontot is kínál a kormánynak, bár nem bevallottan, de félre nem érthető módon a kibontakozásra. Hangsúlyozza a Kossuth-párt, hogy ő igenis elfogadná a véderőfejlesztését, ha a kilences bizottság programja azonnal megvalósulna azonfelül a századnyelv, továbbá ha revideálnák a javaslatokat takarékoság szempontjából.

Még nagyobb baj ennél a *Just* pártra nézve, hogy az ország teljesen ellene fordul. A törvényhatóságok egymás után állást foglalnak a parlamenti frivol játék ellen. Arad tegnapi határozata szinte megdöbbentő hatással volt az ellenzékre, mely hiába mondja, hogy ez „főispáni kommandóra megy”. Az ország nagyon jól emlékszik, hogy pár évvel ezelőtt a törvényhatóságokat úgy kezelték, mint az alkotmány bástyáit; határozataikat úgy ünnepelték, mint a nemzet lelkiismeretének megszólalását. A dolog úgy áll, hogy eddig azt mondták, hogy obstruálnunk kell, mert egy erőszakos többséggel állunk szemben, de velünk van az ország; most pedig kiderül, hogy az ország élesen elítéli őket, annyira, hogy ők most már a törvényhatóságokban is kénytelenek obstruálni. Szerencsére a törvényhatóságok tárgyalási rendje ügyesebb és okosabb, mint a képviselőház szerencsétlen házszabályai. A közvéleményt, a törvényhatóságok állásfoglalása uralja első sorban, mert ezzel az inparlamentáris akaratnyilvánítás szertefoszlik s vele az obstrukció jogosultságának utolsó ürügye is. Jellemző az

ellenzék belső megrettenésére, hogy most már lapjaikban egyszerűen agyonhallgatják a törvényhatóságok obstrukció ellenes állásfoglalását, ellenben a legképtelenebb kitalálásokkal igyekeznek hangulatot kelteni. Tegnap azt hirdették egy bécsi lap útján, hogy a kormányt Ischlbe citálták, mert az uralkodó türelmetlen és rossz néven veszi, hogy *Károlyi Józsefnek* a hadsereg elleni sértegetéseit szó nélkül tűrte. Természetesen sem az Ischlbe citálásból, sem a többi fantasztikus kombinációkból egy szó sem igaz. *Károlyit* annak idején az elnök szigoruan rendre utasította és ezzel a dolog el van intézve. Kíváncsian várjuk ezek után, hogy milyen mesékkel igyekeznek az ellenzék a saját belső zavarát leplezni.

Kristóffy a képviselőházban.

A Fejérváry-kormány bemutatkozása óta ma jelent meg először a képviselőházban *Kristóffy József*, az ügyvivő kabinet volt belügyminisztere. *Kristóffy* a Fejérváry-kormány távozása után tudvalevően mandátum nélkül maradt, s csak a tavasszal választották meg ismét képviselővé, az *Achim András* halálával megüresedett békésosabai kerületben. Mivel mandátumát tegnap végleg igazolták, ma délelőtt tizenkét óra felé megjelent a képviselőházban. Elsőbb *Berzeviczy Albert* elnöknel tett udvariassági látogatást, aztán *Szivák Imrével* és *Telegdi Józseffel* beszélgetett a jobboldali folyosón, majd bement az ülésterembe s a jobbközép harmadik sorában, *Baross Gyula* munkapárti képviselő, volt főispán mellé ült, akivel egy darabig elbeszélgetett, azután a jobbközép hatodik padsorába, *Achim András* helyére ment. Itt kis ideig magában volt, de azután egymásután odamentek hozzá a munkapártból *Szentiványi Gyula*, *Székely Aladár*, *Baross Gyula*, *Solymossy Odón báró*, *Rosenber Gyula*, *Rónay Antal*, *Kállay Tamás*, ifj. *Erdélyi Sándor*, *Szcelláry György*, *Nemes Zsigmond*, majd mások s üdvözölve, elbeszélgettek vele. *Kristóffy* aztán *Daniel Gáborhoz* ment, akivel rövid ideig társalgott; eközben *Rohonyi Gyula* államtitkár is üdvözölte. Hosszabban beszélgetett aztán *Kristóffy Székcsák Ferenc* nemzetiségi képviselővel, majd a névszerinti szavazásban is részt vett: a munkapárttal szavazott.

— Szóval, ő is csak olyan császárpárti, mint a többi! — kiáltotta valaki a szélsőbaloldalon.

Kristóffy egy darabig még az ülésteremben volt, aztán *Pap Gézával* a jobboldali folyosóra ment, majd eltávozott a Házból. Föltűnést keltett, hogy *Rudnay Béla* volt királybiztos nem üdvözölte egykori miniszterét.

Megcáfolt audiencia.

Félhivatalosan jelentik, hogy a lapokban megjelent az a hír, mintha *Khuen-Héderváry*, vagy *Hazai*; avagy a kormány bármely tagja a közeli napokban Ischlbe készülné a királyhoz, nem felel meg a valóságnak.

Hasonlóképen valótlanágnak jelenti ki a félhivatalos azt is, mintha a zágrábi országgyűlést fel akarnák oszlatni.

Házfelosztás?

A *Grazer Tagespost* ma reggeli száma „különösen beavatott forrásból” azt jelenti, hogy a magyar képviselőházat a közel jövőben fel fogják oszlatni. A kormány — írja a lap — a választási reform ügyében kiadott rendeletével sem célzott egyebet, mint hogy most már megnyerje magának a választók ama részét, amely az általános választói jog híve.

Az Aradi Ipar- és Népbank tőkefelemelése.

— A rendkívüli közgyűlés. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 10.

Az Aradi Ipar és Népbank, mely legutóbb csak tavaly novemberében emelte alaptőkéjét, mai rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy újabb 4375 darab 400 korona névértékű új részvényt bocsájt ki s így alaptőkéjét 5,250,000 koronára emeli. Ez az újabb akció az Aradi Ipar és Népbankot a vidék legnagyobb pénzintézetei közé emeli. Az igazgatóság a legszerencsésebb időpontot választotta ki a terv keresztülviteléhez, mert a pénzpiac helyzete jelenleg erre igen kedvező.

A rendkívüli közgyűlést délelőtt 10 órakor nyitotta meg *Szalay Károly* kir. tanácsos elnök-igazgató. Üdvözölte az egybegyűlt részvényeseket s megállapította, hogy a rendkívüli közgyűlés határozatképes. Megjelent 35 részvényes, akik 470 szavazatot képviselnek.

— Habár az Ipar- és Népbank a közelmultban emelte alaptőkéjét, — mondta — mindamellert azt most újból felemelni feltétlenül szükséges. Indokoltá teszi az újabb alaptőkeemelés az, hogy az intézet minden üzletágában haladás és egészséges fejlődés mutatkozik. Az utolsó alaptőkeemelés óta a váltótárca 1,540,000 koronával, a folyószámla kölcsönök 1,800,000 koronával és a jelzálogos kölcsönök 1,043,000 koronával, összesen tehát forgalmunk 4 millió koronán felül emelkedett. Az igazgatóság kötelessége gondoskodni, hogy intézetünknek bizalommal felajánlott és szigorú elbírálás után hasznosnak talált üzleteket lebonyolíthassuk, továbbá, hogy az Aradi Ipar- és Népbank által alapított termény és áruraktár üzembhelyezése folytán kilátásban levő, minden kockázat nélküli üzleteket foganatosíthassuk. Szükséges ez az alaptőkeemelés már azért is, mert az idő arra jelenleg kiválóan alkalmas, a termés kielégítő s ezért a pénzügyviszonyok kedvezően alakultak. Az alaptőke felemelés elhatározása által a tisztelt közgyűlés intézetünket a vidék legnagyobb pénzintézeteinek sorába emeli. Indítványozom azért, hogy határozza el a közgyűlés, hogy intézetünk alaptőkéjét 3,500,000 koronáról 5,250,000 koronára felemeli és ezen célból 4375 darab egyenkint 400 korona névértékű névre szóló új részvényt bocsájt ki, s hogy ezen határozat kivitelével a közgyűlés az igazgatóságot bizza meg.

Éljenezés követte az elnökigazgató beszédét, majd a részvényesek nevében *Velcsov Géza* dr. mondott köszönetet az igazgatóságnak tevékenységéért.

Ezután *Steinitzer Pál* dr. részvényes szólalt fel. Előrebocsátotta, hogy az igazgatóság indítványát elfogadja, nem ugyan azért, mintha azt hasznosnak és célszerűnek találná, hanem tisztán azért, mert ismeri a részvényeseket s tudja, hogy e tekintetben hiába emeli fel szavát. Tudott dolog azonban, hogy az ilyen részvénytőkeemeléseknek a régi részvényesek, kiknek legnagyobb része nem fektethet be újabb tőkét a részvények beszerzésébe, csak kárát vallják. Ezért azt kívánja, hogy vegyék be a jegyzőkönyvbe, hogy az Aradi Ipar és Népbank a nagyobb részvénytőke után is ugyanazt az osztalékot fogja fizetni, mint a múlt években. Azt is hibáztatja, hogy az igazgatóságot a nem opcionált részvények szabadkézből való eladására hatalmazták fel. Így az új részvényesek szabadkézből 550 koronáért oly részvényeket kaphatnak melyek árfolyamértéke legalább 670 korona. Ezért utasítsák úgy

az igazgatóságot, hogy a szabad részvényeket eladhatja ugyan, de nem 650 koronán alul.

Steinitzer Pál dr. felszólalására Szalay Károly és Priegl István dr. reflektálnak és kimutatják állításainak tarthatatlanságát. Ezután a közgyűlés egyhangulag elfogadta az igazgatóság indítványát s ezzel elhatározta az alaptörvény felemelését.

A közgyűlésen jelen voltak:

Gruber Hugó, Balázs Ádám, Szalay Károly, Walder Gyula, Gross Endre dr., Erdélyi Pál, Hehs Béla, Gellényi Géza, Szabó Zoltán, Bauda Károly, Velcsó Géza dr., Institoris Kálmán, Priegl István dr., Szalay Lajos, Szalay Károly dr., Vojtek Kálmán, Zsáros András, Steigerwald Alajos, Grumáz Gerő, Schwartz Aladár, Tabakovits Emil, Rajz Jenő, Kitka György, Grabner Károly, Szathmáry Mihály, Pándy István dr., ifj. Kristyó János, Kristyó Sándor, Karátsonyi Gyula, Réthfalvy Jenő, Verbos Nándor, Hoffmann László, Szántay Lajos, Grimm A. József, Reicher Károly, Tagányi Gusztáv, Bódy Bódog, Assael József, Avarfy Ferenc, Bruckner Géza, Hönigessz Nándor, Kristyó István, Steinitzer Pál dr. és Vály László.

Rabló cigány karaván.

— Hajza Aradmegyében. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 10.

Izgalmas hajzával kergették végig tegnap éjjel a székudvari csendőrök fél Aradvármegyén egy veszedelmes cigánykaravánt, amelyet már Biharban üldöztek az ottani csendőrök. A cigányok — miközben egy embert le is ütöttek — egérutat nyertek az üldözők elől és egyelőre nyomuk veszett.

A cigánykaravánt Biharban elkövetett lopások miatt üldözte egy csendőrkülönítmény. Nagyvárad táján akadtak rájuk és egészen Nagyzerindig jártak a nyomukban. Innen a cigányok, akik két sátoros szekérral menekültek, átesaptak Aradmegye területére és eltűntek a székudvari Wenckheim uradalmi erdőben.

Székudvaron este fél nyolc óra tájban jelentek meg az üldözött cigányok. Az erdőből kikanyarodó Nagyzerindi dűlő utról jöttek sebes vágatással a község felé. A három szekér örült sebességgel robogott keresztül Székudvaron. Az első kocsi parasztszekérnek látszott s azt a bonyomást keltette az emberben, hogy kocsisát a lovak elragadták, gyanussá csak az tette a helyzetet, hogy az utána jövő 2 ernyős kocsi szintén ilyen sebes vágatásban haladt. Ekkor még senki sem gyanúsított rosszat, csak akkor riadtak fel az emberek, amikor feltűnt egy negyedik szekér is, amelyen Szűcs Béla a Wenckheim uradalom ispánja ült. Az ispán már messziről kiáltozott az elől robogó kocsikra mutatva:

— Fogják meg! Gyilkosok!

Percek alatt talpon volt az egész község. A székudvari csendőrök csaknem ezzel egyidejűleg kapták a Wenckheim uradalom egyik tanyájáról a telefonértesítést a bihari csendőröktől, hogy egy cigánykaraván a székudvari erdőn át elmenekült előlük. Ha egy perccel előbb jön a telefonértesítés, a csendőrök még el is foghatták volna a menekülőket, akik éppen akkor robogtak át a laktanya előtti hidon. Bodendorfer András csendőrmester így is haladék nélkül hozzáfogott az üldözéshez.

Mielőtt a cigányok Székudvarra kerültek, az erdőbe a gróf Wenckheim-féle uradalom egyik tanyája felé vették útjokat, hogy elfáradt s elesigázott lovaikat kioszereljék.

A tanyán levő uradalmi istállóban csak egy pár lovat találtak, amely Szűcs uradalmi ispáné volt; két szép pihent ló, az ispán is csak

az ellenőrzésre használja. A cigányok legnagyobb részt átugráltak egy uradalmi szekérre, amelybe befogták a lovakat. A két sátoros kocsin csak az asszonyok maradtak. A lopást azonban észre vette egy kocsis, aki az istálló felügyeletével volt megbízva és zajt ütött. A cigányok leütötték a kocsist. A zajra figyelmes lett az uradalmi ispán is, aki látva, hogy könnyű lovait a cigányok befogták, a kocsis pedig a földön fetreng, befogott a másik istállóból két igás lovat s üldözőbe vette a cigányokat.

Másik verzió szerint a cigányok utban találtak az uradalom Juhász István nevű kocsisát, akit ledobtak a szekérről és az értékebb, rablott holmikat átrakva fölkapták a szekére.

Szűcs ispán Székudvarról tovább is kitarótan üldözte a cigányokat, akik a községen túl elágazó utakon három csoportra szaladtak. Ekkor már a csendőrök is nyomukban voltak. Két csendőr a készen álló községi előfogattal Szűcs ispánt követte, Bodendorfer őrmester egy tizedessel a cigányok másik csoportjának üldözésére indult. A harmadik cigányszekeret a falu szélén elfogták az emberek. Ebben a sátoros szekérben mindössze egy öreg cigányasszonyt találtak és egy kis gyermeket. Ezeket a község házára vitték. Vallatóra fogták, de az asszony minden feleletet megtagadott.

Néhány székudvari fiatalember ezalatt kerékpárra kapott és úgy csatlakozott az üldözőkhöz. Fél tizenegyre járt az idő, mikor megérkezett Guba József, ki kerékpáron Nadabig kísérte az üldöző csendőröket. Ez azután elmesélte, hogy az ispannak semmi baja nem történt, a cigányok pedig a falu kikérülésével folytatták útjukat tovább Simánd felé. Szűcs ispán, akitől a csendőrök messzire elmaradtak, szintén abban hagyta az üldözést, amely eredménytelennek látszott és a Kőrös mentén hazatért. Kénytelen volt visszatérni a csendőröknek egy része is: egy csendőrmester, egy szakaszvezető s két csendőrtizedes. Jó darabon üldözték a cigányokat, de lovaik kiálltak és képtelenek voltak tovább menni. Éjfél után egy órakor tért haza az üldöző csendőrök harmadik csapatja is a fáradtságtól teljesen kimerülve, szakadásig meghajszolt lovakon. A cigányok az éjszaka sötétjében nyom nélkül eltűntek Simánd tájában.

A cigánykaraván körülbelül 11—12 tagból áll és föl van fegyverezve. Biharból, ahol számos kisebb nagyobb rablást, betörést követtek el, aradmegyei területre lépve mindjárt erőszakoskodni kezdtek és formális harcba keveredtek a kisjenői főhercegi uradalom csőzeivel, akikre az uradalomnak a székudvari határ felé eső részén többször reálítottak, de szerencsére nem találtak senkit. A karaván tagjai legnagyobb részt a Lakatos családból valók. Lakatos Julcsa a Székudvaron elfogott öreg asszony neve is. Az üldözést most a szomszédos csendőrörsök végzik.

A Wenckheim-tanyán leütött Juhász kocsis állapota nem veszélyes. Nem sérült meg csak belekábult az ütésbe.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

Nagyvárad az obstrukció ellen.

— Vita késő estig. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Nagyvárad, aug. 10.

Ma került a nagyvárad közgyűlés elé Versec városának átirata. A munkapárt épügy, miut a függetlenségi párt erősen készült már napokkal előbb a nagy küzdelemre s végül is, dacára annak, hogy a függetlenségi hevenyében egy miniatűr obstrukciót rendeztek, a közgyűlés kimondotta, hogy csatlakozik Versec feliratához és így Nagyvárad városa is állást foglalt az obstrukció ellen.

Délután három órakor nyitotta meg a közgyűlést Miskolczy Ferenc főispán. A teremben nagy élénkség uralkodott, mintegy hetven bizottsági tag jelent meg, ami pedig a nyári hónapokban nem igen szokott előfordulni. Az, hogy az ellenzék obstruálni fog, nyilvánvaló volt, mert már jó előre több szónok feliratkozott szólásra.

A polgármester havi jelentését, mely pedig sohasem szokott nagyobb emóciót kelteni, nagyobb vita követte. Ezután áttértek Versec város átiratának tárgyalására. Az ellenzék vezére, Stökkér József dr. másfél óra hosszáig beszélt, természetesen az átirat elfogadása ellen. Sas Ede szintén hosszabb beszédben támadta az átiratot. Beszéde közben a főispán inparlamentáris kifejezései miatt rendre utasította.

Több obstrukciós beszéd után Hoványi Gyula országgyűlési képviselő, a nagyvárad munkapárt elnöke szólalt fel. Pártolja Versec átiratát s utal arra, hogy a nemzet a választásokkal utasítást adott a kormányra a haladásra és a munkára.

Rozvány dr. egy bankjegyet lobogtat kezében s közbe kiált:

— Ezzel adott!

Ez a közbeszólás zajos jeleneteket rögtönzött. A főispán a rend helyreállta után rendre utasítja Rozványt.

Hoványi Gyula folytatja beszédét. Kijelenti, hogy a kormány megvalósítja az általános választói jogot. A koalíció bűneit sorolja fel s utal Andrássynak a kassai választókhoz intézett levelére, melyben Justhokról elítélőleg nyilatkozott.

Több ellenzéki képviselő felszólalása után este kilenc órakor Czeglédy Jeremiás függetlenségi párti szónokra került a sor. Czeglédy kéri az elnöklő főispánt, hogy tekintettel az előrehaladott időre, engedje meg, hogy beszédét holnap tarthassa meg.

Miskolczy Ferenc főispán: Ezt nem engedélyezem. A tárgysorozatot ma tárgyaljuk le, mégha éjjelig is itt maradunk.

Czeglédy beszédében állandóan eltér a tárgytól, s főleg a boszniai háborúval foglalkozik, meséket mondva el az okkupációról.

Balogh Döme (ellenzéki) felszólalása után a főispán a vitát este 10 órakor bezárta. A közgyűlés elhatározta, hogy az indítványok felett még ezen az ülésén határoz s nem napolja el önmagát.

Ezután a három átirat feletti szavazásra került a sor.

A közgyűlés 84 szavazattal 18 ellenében elvetette Versec azon indítványát, mely a katonai javaslatok elleni tiltakozásra szólítja fel a törvényhatóságokat.

Harminchat szavazattal tizenöt ellen csatlakozott a közgyűlés Versec városának az obstrukciót elítélő feliratához s végül 30 szóval 24 ellen kimondották, hogy a választói jog megvalósítását sürgető átiratot nem pártolják.

Siralomházban a rablógyilkos.

— Szalma Istvánt reggel akasztják. —

Távirati tudósítás.

Szeged, augusztus 10.

Husz Ábrahám óta nem volt akasztás Magyarországon. Holnap reggel hét órakor, a magyar állam három év óta pihenő hóhérja új munkát kap Szegeden. Szalma István rablógyilkos kerül bitófára. Egy fiatal, minden emberi érzésből kivetkőzött suhanc, aki nagy kegyetlenséggel gyilkolta meg és rabolta ki Juhos György bérest. A halálos ítélet végrehajtása körül századok óta folyik a vita. A legkiválóbb tudósok, az emberiség legfényesebb elméi elmondták nézetüket, de megállapodásra sohasem tudtak jutni, megdönthetetlen érv hangzott el mellette is, ellene is. Annyi bizonyos, hogy amíg a dáni és a köznapokban történt (delényi vérfürdőhöz hasonló) borzalmak megeshetnek, példát kell statuálni, hogy fenekvadakká aljasult beteg embertársainkat féken tarthassuk. Minden akasztás egy szegyenletes, de hargos memo, elriasztó példa, hogy fogat fogért, szemet szemért. Semmi sem maradhat büntetlenül.

Kihirdetik a halálos ítéletet.

Ma reggel kilenc órakor zárt tárgyaláson hirdette ki Hevessy Kálmán dr. elnök a halálra ítélt Szalma István előtt, hogy kegyelmi kérvényét elutasították. A tárgyaláson Gerhauser József dr. és Márton József dr. bírák voltak jelen, a vád képviselőjében Zombory Jenő ügyész, Reiniger Jakab védőt Sebők Ferenc ügyvéd helyettesítette. A tanácssteremben mély és elfogódott csönd volt, amikor az ajtó kinyitott és egy fegyőr Szalma Istvánt bevezette. A halálra ítélt rablógyilkos kissé sápadt, a börtönlevegő megviselte, de különben teljesen nyugodt. Amíg Hevessy elnök a szegedi királyi törvényszék ítéletét és indoklását olvassa, Szalma az ablakon betörő napsugarakat bámulja és hetykén simogatja ritkás bajuszát. Mikor az elnök a régi, már ismert iratok felolvasását befejezi, egy pillanatra újra az előbbi félelmetes csönd támad. Most a következő kuriat leirat következik:

Ő császári és királyi felsége 1910. július 30-án kelt legfelsőbb elhatározásával elrendelni méltóztatott, hogy az igazságszolgáltatás folyása elé akadály ne gördíttessék és ennek szabad kezet engedett.

Az elnök ezután a vádlott felé fordult és a szavakat intézte hozzá:

— A Kuria leirata értelmében ezennel átadjuk önt a földi igazságszolgáltatásnak!

Még hozzátette, csengő, az egész termet betöltő hangon:

— Számoljon le Istenével!

Szalma István felállott. Az arcán egy izom sem rándult meg. Az elnök hozzá intézett szavaira ennyit mondott:

— Köszönöm szépen...

És visszaült a helyére. Semmi változást nem lehetett rajta észrevenni. Mintha a tulajdon vasból öntött szobra volna.

Akinek senkije sincs.

Hevessy elnök ezután átadta a vádlottat Zombory Jenő királyi ügyésznek és lelkészt rendelt melléje. Római katolikus börtönlelkészt. Az elnök egyben megbizta Gerhauser József bírót, hogy a végrehajtásnál a törvény-

szék képviselőjében megjelenjen. Majd ismét Szalmához fordult:

— Vannak-e rokonai? — kérdezte a vádlottól.

— Nincsenek.

— Van-e atyja, anyja?

— Nincsen, kéröm szépen.

— Akar-e beszélni valakivel?

— Nem.

Sebők Ferenc védő: Tisztelettel bejelentem, hogy Szalma István ellátásáról ezután a védelem kíván gondoskodni. A törvényszék ehhez az előterjesztéshez természetesen hozzájárult. Szalmát ezután a fegyőr átvitte Zombory ügyész hivatalos helyiségébe. Az ügyész faggatni kezdte, rokonairól, családjáról. Szalma csak nehezen felelt. Végre lassan kinyögte:

— Két bátyám él, mög a hugom.

— Hol laknak? — kérdezte Zombory. Szalma jesütötte a szemét. Nem felelt. Az ügyészségről féltizkor vezették le a fogház udvarára, ahol zöld kocsiba ültették. A börtönőrült mellette, egy a bakon.

A siralomházban.

A Csillagbörtön udvarán Müller Mór fogházigazgató fogadta a halálra ítélt rablógyilkost. Az emeleten jelölték ki neki szállást — holnap reggel félhét óráig. Akkor viszik utolsó utjára. A cellát előbb Bezdán János főtisztelendő nézte meg, aztán az ügyész. Rendben találták. Tizenegy óráig szótlanul ült a cellájában Szalma István. A fejét az asztalra hajtotta, úgy ült mozdulatlanul. Tizenegy óra után bejött a fegyőr és megkérdezte:

— Nincs-e valami kívánsága?

— De igén kéröm, — felelte — a fogházigazgató urral szeretnék beszélni

A fegyőr rögtön értesítette Müller igazgatót, aki néhány perc múlva a siralomházban ült, szembe Szalma Istvánnal.

— Mit kíván Szalma?

— Semmit, Csak nagyon szeretöm, böcsülöm az igazgató urat, hát jól esne, ha elbeszélgetne velem...

— Szóba állna a testvérevel, ha érte küldenék?

— Ha fölkeresne a hugom, nem mondom...

— És a menyasszonyával nem kívánna beszélni?

Szalma elfordult. Halkan mondta:

— Nem. Soha többé.

— Dél táján a védője látogatta meg. Egy liter bort, egy görög dinnyét, két sárga dinnyét és tiz regalitás szivart hozott neki. Szalma hozzálátott az enivalóhoz. A védője még két óra után is benn volt nála, vigasztalta és erősítette.

Acsolják a bitófát.

A Csillag-börtön I. számú udvarán végez a földi igazságszolgáltatás reggel hét órakor a rablógyilkossal. Az udvaron Bali Mihály hóhér, aki Faddról az éjszaka érkezett Szegedre két segédével, már ácsolja a bitófát és Müller fogházigazgató utasításai szerint az összes előkészületeket megteszi az ítélet végrehajtására. Amikor Szalma Istvánt ma reggel a törvényszék elé vezették, Bali Mihály egy ablakmélyedéshöz nézte a delinkvenst. Bali fejcsóválva jelentette ki:

— Nagyon erős ember ez a Szalma István. Ilyen kemény legénnyel még sohasem volt dolgom. Olyan ez a Szalma, mintha vasból volna...

Délután már készen állott a bitófa. Sze-

geden utoljára a többszörös rablógyilkos Gyombér Pált végezték ki. Akkor Kozarek mester volt a hóhér.

Az utolsó ebéd.

Egy újságíró délben fölkereste a siralomházban a halálra készülő Szalma Istvánt. Kis, szűk cella ez a siralomház, az első emelet tizenyole szám alatt, két lépés hosszú, négy lépés széles. Egy pad, két kis szék és egy pries: — ez minden butorzata. Amikor az újságíró a cellába lépett, Szalma mellett a padon Bezdán János főtisztelendő ült, aki szivhez szóló szavakkal vigasztalta a rablógyilkost. Hogy térjen meg Istenéhez, imádkozzék és hasonlók. Szalma vállat volt. Azt felelte:

— Sohasem voltam vallásos ember, most se leszek.

És dacosan hátat fordított. Ekkor érkezett a védője, akire már sokkal barátságosabban nézett. A védő Reiniger Jakab ügyvéd helyettese Sebők Ferenc elmondja, hogy sürgőnyözt a királynak.

— Nem kell egészen leszámolni az étellel, Szalma, hátha megkegyelmez a király... — így vigasztalják Szalma Istvánt.

A rablógyilkos hátraveti a fejét. És így felel szórul-szóra:

— Nem kapok én kögyelmet, ügyvéd ur, nem kapok kögyelmet a királytól sem. De nem is bánom. Itt penészödjek, ilyen dohos lyukban, piszkos levegőn, rossz ételök közt, inkább végezzem velem a hóhér, százszor inkább akasszanak fel.

Ezzel hozzálátott a görögdinnyéhez, amit még déltáján a védőjétől kapott. Evés közben a fegyőrhöz fordult:

— Lássá, eddig nem adtak ilyen jót önni!

— Persze, mert nem volt pénze...

Ezzel a válasszal nincs megelegedve. Aztán ezeket mondta:

— Nem előre megfontolt szándékkal gyilkoltam. Most már ugyis mindegy, egészen mindegy, de mondom: szóváltás után öltem meg azt a bérest. Azért mögérdemlöm a büntetést. Olyan a vérem, hogy ha most kiszabadulnék, újra gyilkosságra vetemedne ez a jobbkarom. Az első ügyben, amiben a lugosi esküdtbírósg mondott ki bűnösnek, ártatlan vagyok. Azt a bizonyos rablógyilkosságot Borbiri János követte el, most a krassó-szörény-megyebéli Szapáryfalván lakik.

Ezután elővett egy nyolc ivre terjedő irást, amit most e napokban készített. Átadja a védőjének. Ez is a lugosi gyilkosságra vonatkozik. Kemény, egyenes betűkkel írja rá előttünk:

Ez volt a hamis vallomás.

1911. VIII. 10.

SZALMA ISTVAN.

Elérkezett az ebéd ideje. A védő felhozta a Tisza szálló étlapját. Nem tetszett Szalmának. Ő maga állította össze utolsó ebédjének menüjét: Husleves, csirkepaprikás, palacsinta, kukorica.

Az egy liter piros borhoz, még egy liter fehér asztali bort kért. Megkapta. Távozóban még utánunk szolt:

— Küldjék fel hozzám Bali Miskát, beszélni akarok vele az akasztásról.

Mindezt dermesztő nyugalommal mondja. Azután az urak ellen morog. Hogy minden ur gazember! Szegény ember. Egy pillanat és dübörögve csapódik rá a vasajtó.

Letartóztatták a Regula családot.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Miskolc, augusztus 10.

Az edelényi vérfürdő harmadik áldozatát, Czeisler Gizellát ma délután két órakor óriási és meghatározó részvét mellett eltemették Miskolcon.

A temetés előtt, délben az Erzsébet kórházban felbontolták Czeisler Gizella holttestét. Megállapította a boncolás, hogy a gyilkos első ütése már halálos volt. A koponya jobb oldalától egészen a baloldalig borzalmas repedés van. Az agy teljesen össze van roncsolva, a halánték, ahol ütés nem is érte, össze van repedezve. Az orvosok mondják: *csodálatos, hogy ilyen sebekkel hatvanhat óráig élni tudott.*

A csárda, ahol az utolsó esztendőknél ez a legbrutálisabb és legrettenetesebb gaztette történt, egészen kibált, a Boldva felé eső pingegáder nyílását, ahol a gyilkos behatolt, betapasztották. A nyomozás erélyesen, — igaz, hogy egy kissé tehetségtelenül és ötlet nélkül — folyik abban az irányban, amelyben az első pillanatban megkezdődött. A csendőrség meg van győződve arról, hogy a gyilkos csakis Regula Ede lehet és senki más és nyomozását csakis ebben az irányban folytatja. A nyomozás külső eredményei valóban Regula Ede bűnösségét bizonyítják.

A részletekről csak Bulyovszky Gusztáv főügyész nyilatkozik az öt faggató újságíróknak naponta. Ma a következőket mondta:

— Regécz Jánosné vallomása, aki vasárnap hajnalban Edelényben látta Regulát, nagyon fontos. Mért szaladt el Regula jóismerőse elől, miért nem köszönt neki? A mai nyomozás megállapította, hol járt a gyilkosság után Regula. Kilenc órakor bejött Miskolcra. Itt megborotválkozott, megreggelizett, megtisztította ruháját, aztán vonatra ült és elutazott Szikszóra. Itt várta a menyasszonya, akivel Szikszón nagy bevásárlásokat tettek, aztán tovább utaztak Gagybátorba, ahol a csendőrök letartóztatták Regulát.

— Regula minden lépéséről tud a nyomozás — folytatta az ügyész — a bizonyítékok egyre gyűlnek ellene. Holnap kimegy Edelénybe és kihallgatja idősebb Regula Edét és a fiát, Regula Károlyt, kiknek viselkedését gyanusnak találta a csendőrség.

Ez a döntő jelentőségű fordulat csakugyan be is következett. Ma délben a csendőrség őrizet alá vette Regula apját, idősebb Regula Edét és öccsét, Regula Károlyt. Az öreg és ifjabb fia ellentmondásokba keveredtek a gyilkosságról. Nagyon gyanusnak viselkednek Reguláék. A vizsgálóbíró holnap fogja őket kihallgatni.

A mai eredmények a nyomozásban ezek voltak:

Ma délelőtt új tanu jelentkezett a csendőrségnél egy edelényi parasztlány, aki elmondta, hogy *vasárnap reggel öt órakor látta a csárda felől jönni Regulát.* Gyermekkori játszótársa volt Regula az asszonynak, akivel jó viszonyban volt. Ha az utcán találkoztak, sokáig elbeszélgettek. Vasárnap azonban, amikor egy Balogh nevű ember háza előtt szembe kerültek, Regula elfordította a fejét. Előre sietett az állomás felé, nem köszönt az asszonynak. Fekete ruhában volt, gallér nem volt rajta. Az asszony csodálkozott, hogy mért nem köszönt neki a legény, sokáig bámult a szaladó Regula után, aki zavartan nézett vissza többször is feléje. Esküvel erő-

sította meg vallomását az asszony. Regula tehát vasárnap hajnalban még Edelényben volt és nem Miskolcon. Ez a nyomozás igazi legfontosabb eredménye eddig.

Ki parancsol a tüznél?

— Tűzveszedelem mindenfelé. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 10.

A mióta csak a szárazabb, melegebb időjárás tart, azóta egyre-másra kapjuk a jelentéseket tüzesetekről. Rengeteg érték, sok embernek minden vagyona elpusztul, családok százával kenyerüket és hajlékukat veszítik és nem egy helyen emberélet is áldozatul esik a tüznek. Az idén nálunk is, a külföldön is bő aratása van a tüznek, a melynek pusztításáról ma is több helyről érkezett távirat.

A mai jelentések közt van egy, a mely egy tüzesetnél történt hatásköri összeütközésről szól és elmondja ennek szomorú eredményét, a mely esetleg igen veszedelmes következményekkel járhat. Dunaföldváron ugyanis összeveszett a tűzoltók parancsnoka és a csendőrmester azon a kérdésen, hogy *ki parancsol a tüznél* és mivel a panaszt tevő tűzoltóparancsnok nincs megelégedve panaszának elintézésének módjával, lemondott az egész tisztikarral, a lemondásban követni fogja, hir szerint, az egész tűzoltólegénység, úgy hogy *Dunaföldvárnak nem lesz tűzoltósága.*

Jelentéseink a tüzről a következők:

Tűzoltóparancsnok és csendőr.

Dunaföldvár, aug. 10. A legutóbbi tüzeset alkalmával Niefergall Imre, az önkéntes tűzoltóság főparancsnoka, a kompetencia miatt összehozta a szolgálatot tevő csendőrmesterral. Niefergall az őrmestert *feljelentette* és a megindult vizsgálat eredményeképpen a szekszárdi csendőrpáncsnokságtól azt az értesítést kapta, hogy az ügy katonai uton elintéztetett. Niefergall ezzel nem elégedett meg és a vele szolidaritást vállalt egész tisztikarral egyetemben a községi elüljárásnak tegnap beadta lemondását. Hir szerint a tisztikar nélkül lévő önkéntes tűzoltóság egész legénysége — mintegy nyolcvan ember — a parancsnoksággal szolidárisnak vallja magát és szintén le akar mondani. A község így rövidesen tűzoltóság nélkül maradna, a mi a mostani száraz időben végzetessé válhatna.

Pusztulás a vidéken.

Gödöllő, aug. 10. A Valkó községhez tartozó szeszgyári majorban, mely Schossberger Viktor báró tulajdona, a cselédlakások, fészer és ökrisztálló leégett. Elpusztult a tüzben huszonhárom darab ökr, két darab bivaly, azonkívül hatvankét mázsa buza, árpa és más gazdasági eszközök, melyeknek ára nagyrészt biztosítás útján megtérül. A tűz oly gyorsan terjedt, hogy menteni semmit sem lehetett. Rémes volt az istállóban rekedt állatok bűgése, melyeknek mentéséért nem lehetett semmit sem tenni. A tűz keletkezésének oka eddig ismeretlen.

Baja, aug. 10. Kedden délután a Baja melletti Bajaszentiván községben tűz ütött ki és három ház s egy szárazmalom a melléképületekkel együtt leégett. A bajaszentiváni tűzoltóságnak segítségére jött a bajai tűzoltóság és bár nagy szél volt, mégis sikerült megfeszített munka után a tüzet lokalizálni.

Szállóégés Londonban.

London, aug. 10. A Karlton-szálló égése alkalmával több tűzoltót nagy megerőltetés következtében kórházba kellett szállítani, de állapotuk nem ad aggodalomra okot. A tüzet

tizenegy óra felé sikerült teljesen eloltani. Az egyik elégett szobában egy megszenesedett holttestet találtak.

London, aug. 10. A Karlton-szálló égésénél oltás közben több tűzoltó súlyosan megsebesült. Két szálló vendéget nedves takaróba takarva hozták ki az égő szállóból. Azok között a szállóvendégek között, a kiknek podgyása bennégett, van *Dernburg* volt német gyarmatügyi államtitkár és *Edison* is. A kár egy millió korona. A tűz keletkezésének okát még nem sikerült megállapítani, de egyre több jel van arra nézve, hogy a *katasztrófát gyújtogatás okozta.* A tűzkatasztrófának emberélet is esett áldozatul. A szálló ötödik emeletén egy holttestet találtak. Kiderült, hogy a halott *Finnin* amerikai színész, aki néhány nap óta lakott a szállóban.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Trebisch, a Folies és Caprica komikusa Aradon. A fővárosi híres Folies Caprica társulatának kiváló nevű művésze, Trebisch komikus pénteken reggel Aradra érkezik, hogy megkezdje rövid vendégszereplését a Helta-kabarában. Trebisch ma egyike a legnevesebb kabaré komikusoknak, akinek minden szereplését horribilis felléptidíjjal honorálják a direktorok. Aradon is ismerik Trebisch nevét s nagy várakozással néznek vendégszereplése elé. A pénteki előadásnak, mint értesülünk, különben az az érdekessége is lesz, hogy Molnár Ferenc legkitűnőbb szatirájai közül bemutat néhányat a társulat.

* Az Uránia detektív-műsora. (Harmadik ciklus.) A közönség érdeklődését speciális bűnügyi filmek iránt mi sem bizonyítja jobban, mint, hogy tömegesen érkeztek megkeresések az iránt az Uránia igazgatóságához, hogy ismét detektív műsort mutassanak be. Az Uránia igazgatósága nagy utánjárással és nem kisebb költséggel hat remek bűnügyi képet szerzett be 2000 méter terjedelemben és ezt a gazdag műsort pénteken hozza először színre. Ennek a zsánernek legsikerültebb felvételei kerülnek előadásra, bizonyoságul, hogy minden témát lehet művészi formában színre hozni, kellő érzékkel és áldozatkészséggel. Amerika és Európa legelső filmgyárosainak bravuros felvételei ezek a képek, melyek komoly tónusába jóleső enyhülést visz a kis Abelard pompás mókája, mikor mint Sherlock Holmes sikerül neki egy szövevényes bűnügyet kibogozni. A remek műsort a közönség legnagyobb érdeklődésébe ajánljuk. 175

* Detektívdrama az Apollóban. Nincsen az Apollóban olyan műsor, amelyen ne szerepelne izgalmas detektívdrama. Megszépláthatatlanul sok detektívtörténetet mutatott már be az Apolló s miután nem akar ismétlésbe bocsátkozni, így most már csak a legújabb képeket szerzi meg előadásra. A pénteki új műsor kebelében is színrekerül egy felette izgalmas tárgyú detektívdrama, amely minden tekintetben felülmulja az eddigi hasonló zsánerű képeket. Egy bank tisztviselője a postára megy, hogy 50.000 koronát feladjon. A postán leteszi a pénzzel megrakott hosszú börtáskát s várja míg rákerül a sor. Ez idő alatt a tolvaj egy raffinált szerkezetű bottal kinyitja a táskát s kilopja belőle a pénzt. Mielőtt elmenekülne, megjelenik véletlenül Nick Winter a híres detektívzseni s hirtelen odalép a tolvajhoz és kiakarja lopni annak az óráját. Persze ügyetlenkedik, hogy elcsipjék. Ez sikerül is s tolvaj felkísérteti Nick Winter a rendőrségre, ahol azonban a detektív megnevezi magát s leleplezi a tolvajt, aki így kelepoébe került. Az izgalmas drámán kívül gyönyörű amerikai képek kerülnek bemutatásra csütörtökön. 177

Ne mulassza el!

**mielőtt óra- és ékszer-
szükségletét beszerezné
felkeresni vételkény-
szer nélkül**

Vogel László

műorás és ékszerész üzletét.
Veszek zálogcédulát,
tört aranyat vagy más
tárgyakra becserélem.
Arad, Weitzer János-u. 6.
Új leányiskola-épület.

Üzlet- és műhely-áthelyezés!

Értesitem a nagyérde-
mű közönséget, hogy
vizvezeték, csatornázás és
bádógos műhelyemet
Zrínyi-utca 1. szám alól
Lovarda-utca 1. sz.
alá helyeztem át.
További szíves pártfo-
gást kérve maradok
Teljes tisztelettel:
Citrom Adolf,
vizvezeték és csatornázás
berendező.

Telefon 615. Az orsoval halhoz.
BREGER I.
Árpád-tér 5. sz.

Értesitem az Igon tisztelt közönséget,
hogy üzletemet a Szabadság-térről, Árpád
tér 5. szám alatti zsidó templom épü-
letben levő sarok üzletbe helyeztem át.
Egyben értesitem a n. é. közönséget,
hogy az új üzletemben sokkal olcsób-
ban árulok a legfrissebb tiszai halat,
mint a régi üzletemben.
Pénteken a piacon a halak árai tete-
mesen le lesznek szállítva.
Ha friss tiszai halküldemény
érkezik.
Miköz a n. é. közönség eddigi pártfo-
gását megköszönöm, kérem, hogy részemre
ast az új üzletemben a jövőben is fenntar-
tani sziveskedjenek.
Pénteken estétől szombat estig
szárv.
Tisztelettel
Breger I.

**Új szobafestő és má-
zoló-műhely!**

Értesítjük a n. é. közönséget,
hogy Arad, E. Választó-utca 56.
szám alatti 3381
**szobafestő és mázoló-
műhelyt nyitottunk.**
Elvállalunk minden e szak-
mába vágó munkákat legizlése-
sebb kivitelben, legjutányosabb
árakban. Költségvetéssel és min-
tákkal készséggel, díjmentesen
szolgálunk. Vidéki munkákat ár-
különbség nélkül fogadunk el.
Szíves megbízásukat kérve, ma-
radunk kiváló tisztelettel
Molnár Testvérek.

Építetők figyelmébe!

**Csobán Tivadar
építészeti irodája.**

Arad, Deák Ferenc-utca 20a. sz.
Van szerencsém értesíteni az
építetők közönséget, hogy az épi-
tészeti téren mindennemű mun-
kátokat, ugymint:
tervezéseket, új építkezést,
régii épületek átalakítását
egy helyben, mint vidéken a leg-
jutányosabb árban készik.
Tisztelettel:
Csobán Tivadar,
2631 építész.

Husserl Manó
Arad, Szt. Pál-utca 11. sz.
Telefon 348. szám.

Csatornázás és vizvezeték
szerelő bádógos. Készítmo-
dern butor veretét. Fém-
csiszolás, galvanizálás.
(Nikkelezés, vörös és sár-
ga rezezés, horgonyozás,
ónozás, aranyozás, ezüs-
tözés.) 3341
Galvanoplasztikai munkák

**Alkalmi vételek
és eladások**

ékszertárgyakban
arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb
óra- és ékszerraktára
Deutsch Izidor
órák és ékszerész
Weitzer János-utca, Minorita-palota

Zálogcédulák

arany és ezüstneműk, gyémánt és bril-
liáns tárgyak a legmagasabb árban meg-
vétetnek vagy más tárgyakra átcsereleltnek
TELEFON 438. TELEFON 438.

Költözők figyelmébe!

— Telefon 250. szám. —
Értesitem a t. szállító közön-
séget, hogy hosszú évek óta a
Petőfi-utcában volt butorszállítási
üzletemet 1911. évi augusztus 1. ével
Deák Ferenc-utca 36. szám alá,
Mairovitz házba helyeztem át.
Ajánlom ezuttal 6, 8 és 10 mé-
ter hosszú zárt, belül kárpitozott
tisza butorszállító kocsijaimat úgy
helybeli, mint a legtávolabb eső
vidékre történendő költözéseknél.
Vállalok mindennemű fuvarozást
és átköltöztetést a vasutra és vi-
dékre, nyitott, ruganyos kocsikon
is teljes jótállás mellett.
Kérve a t. közönség további
támogatását, kiváló tisztelettel
Éliás Lipót Fia
butorszállító 2279
Deák Ferenc-utca 36. szám

Műhely áthelyezés!
Értesitem Arad város és vidéke
közönségét, hogy
mérlegjavító és műlakatos
műhelyemet
május 1. én Rákóczi-u. 80. sz. alól
Zoltán-utca 6. sz. alá helyeztem át.
Szíves pártfogást kér kiváló tisztelettel
Benkő József,
mérlegjavító és műlakatos. 2017

"THE STANDARD"
életbiztosító társaság
aradi vezérügynöksége
irodáját
Deák Ferenc-u. 36. sz. a.
helyezte át.
Telefon száma 850. 3408
Demian Anasztáz. Rolkó Kálmán.

Felhívás!

Az aradi kir. törvényszék, mint kereskedelmi bíróságnak
6191/911. kb. számú végzésével, a „Lunca“ takarékos és hi-
telintézet r. t. borosjenői bejegyzett cégnek egyesülés folytán
az Aradon székelő „Victoria“ takarékos és hitelintézet mint rész-
vénytársaságba való beolvadása jóváhagyván:
a keresk. törvény 202. és 208. §§-ai alapján a feloszlott
„Lunca“ takarékos és hitelintézet, mint részvénytársaság hitelezői
ezennel felhivatnak, hogy esetleges követeléseiket, a jelen fel-
hívásnak az „Aradi Közlöny“ lapban való harmadszori közzé-
tételétől számítandó (6) hat hó alatt jogkövetkezmények terhe
alatt érvényesítsék.
Arad, 1911. augusztus 8
„VICTORIA“
takarékos és hitelintézet mint r. t.
igazgatósága.

**2 szobás új, modern
lakás szeptember 1-re**

kiadó

Flórián-utca 6b. sz. a.
**Bővebbet ugyan-
ott, az 5. ajtó sz.
a. lakásban.** 3402

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsénk érte-
síteni megboldogult Bo-
lezni Antal igen tisztelt
megrendelőit és vevőit,
hogy Salacz-utca 2. sz. alatti
cipész üzletét átvettük
s azt saját készítményű
férfi-, női és gyermekcipő-
raktárral kibővíttve, tovább
vezetjük. Főtörökvésünk
oda fog irányulni, hogy a
n. é. vevőközönséget a
mai kor igényeinek meg-
felelőleg teljesen kielé-
gítsük.
Szíves pártfogást kér-
nek tisztelettel 8561
Bolezni Antal utódlai.

Permetezőjavítások elfogadtatnak.

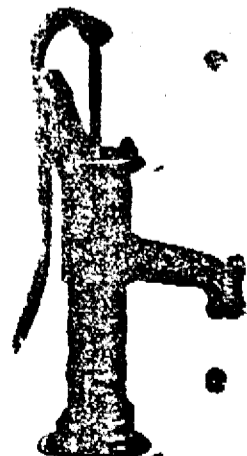
M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hosszú való legjobb minőségű gummi-
csövek legolcsóbb gyári árakon.
A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppje
kifolyik, a szőlőmagvak, héjak és egyéb
tisztítatlananyagok azonnal továbbvitának,
ezáltal a szivattyu nem romlik,
és a bort nem ronthatja, a gépetet jó
működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

golyó-szelepekkel.
Közönségnek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz használata
nem tagadja meg a szolgáltatást, — a gép
jó működéséért 3 évi jótállás, (ingyen javítás),
hosszú való arányos egységos csövek
és a legjobb
minőségű, hull
gummicsövet
kendercsövet
a legolcsóbb
árban.

Kutak

és hosszú való
csövekkel
olcsóbbak és
jobbak, mint bá-
mely bol- vagy
kalföldi gyárban.

HÖNIG OTTÓ

M. kir. szabadalmazott tüzi
fecskendő- és szivattyukészítő.
Arad, Rákóczi-u. 27. sz.

Hirdetmény.

A néhai Prodanovits György hagyatékához tartozó s az aradi 3239. sz. tjkvben A+1 sor 3976/b hr. a. 4419. sz. tjkvben A+1 sor 3976/a hr. az aradi 5045. sz. tjkvben A+1., 2., 3. sor 5061., 5257., 5260. hr. számok alatt felvett s az aradi határban a „Libás“, „Rendetlen“ és „Határos“ dűlőkben fekvő ingatlanok az 1909—1910. gazdasági évre haszonbérbe

adatnak annak, aki a legmagasabb haszonbéri összeget igéri és aláveti magát azon feltételeknek, melyek irodámban tudhatók meg.

Az ígéretek f. évi augusztus hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor előszóval tehető az aradgáji kapitányi hivatalban.

Arad, 1911. augusztus 10.

3667

Krenner Zoltán dr.,
ügyvéd, zárgondnok.

A városligeti vendéglőben
e hó 11-én este
halászlé,
turóscsusza,

Egy helybeli jóhírű cigányzenekar hangversenyez
Számos látogatást kér

Németh Ignác.
vendéglős.

3328

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütopora a 12 f. élesztő pótlásául szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindegyik süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 12 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crémé vanillizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia-csövet. Egy csomag tartalma 2—3 jó vanillia-csőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

455

Nemesfajú
görög és sárga

dinnyéit

ajánlja: 3678

Hámory gazdaság
Arad, Deák Ferenc-u. 3.

Tyükszemétől

mindenki megszabadul a Hajós-féle Anagallin használata által, nem piszkít, nem ragadós, kezelése igen egyszerű. Ára egy üvegnek utasítással együtt **70 fillér.**

Szab és kézizzadás

azonnal és teljesen elmúlik ha az izzadó részeket „Peppo“-val ecseteljük. A mirigyeket kiszáritja, a váladékot megszünteti és tökéletesen szagtalanítja. — Egy üveg ára utasítással együtt 1 korona.

Poloskák

kiirtása a legmegfelelőbb módon és teljesen „Phenolsav“-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, a poloskának még a petéit is kiirtja. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül egyszerű. Egy üveg ára 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

a „MELOGEN“. Egy pár perc alatt bármely hajat vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára **2 korona.**

Kitűnő amerikai gummi

a „NITER“ 8 darab egy eredeti fémdobozban **2 korona.**

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD, Andrásy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. —

NAGY KÉSZ MŰBUTOR ÉS BILLIÁRD-ASZTAL RAKTÁR ARADON.

ÉRTESÍTÉS!

1124

Értesitem Aradváros és vidéke n. é. közönségét, hogy Aradon, a Boros Beni tér 7. szám alatti házban levő

billiárdkészítő gyáramat

a legmodernebb kivitelű

műbutorraktárral

egészítettem ki, úgy, hogy képe: vagyok a legkényesebb igényű kávéházi és szállodai bere dezéseket is a legmegbízhatóbb kivitelben a legolcsóbb árért. — Állandó nagy raktárt tartok mindenféle háló, ebédlő, uri szobákban, szalonokban és irodákban szükségeltető butorokból, kávéházi és szállodai berendezésekből. Szíves pártfogást kér kész szolgálattal

Hartmann János.

T. CZ. Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség tudomására hozni, hogy **Arad, Deák Ferenc-utca 8 sz. alatt** egy a mai kor igényeinek megfelelő **polgári- és egyenruha szabó üzletet nyitottam.**

Készítek mérték utáni megrendelésre mindennemű szalon-, sport-, katonai és diszmagyar ruhákat a legújabb divat szerint, legelegánsabb kivitelben, jutányos áron. Szakképzettségem folytán azon helyzetben vagyok, hogy tizenöt éves gyakorlatom alatt a legkényesebb igényeknek minden tekintetben eleget tehettem, mit a jövőben fokozni fogok. Szövetek állandóan raktáron, mivel úgy a belföldi, mint a külföldi elsőrendű gyárosokkal összeköttetésben állok.

Helybeli és vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek, mivel meghívásra úgy helyben, mint vidéken személyesen megjelenek. Nagybecsű támogatást kér, kiváló tisztelettel

Gianotti Nándor

polgári és egyenruha szabó
Aradon, Deák Ferenc-utca 8. sz.

Szeszrobbanás a Seidner-telepen.

— Egy halott, egy sebesült. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 10.

Halálos szerencsétlenség történt tegnap Seidner Bernát és fia cég marosborsai telepen. Egy hivatalnok vigyázatlansága következtében felrobbant egy szeszszel teli hordó. A robbanás következtében egyik munkás oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy röviddel rá kiszenvedett, a vigyázatlan hivatalnok állapota pedig életveszélyes.

A telepen tegnap egész nap szeszszel dolgozott tíz munkás, Grósz Mór hivatalnok felügyelete alatt. Este fél hétkor bevégezték a munkát. Grósz a megmaradt mintegy tíz hektoliternyi szeszt a raktárba akarta viténi s ezért le akarta pecsételni a hordót. Kráj János 22 éves munkás segítségével hozzá is látott a pecsételéshez, amint azonban a forró viasz a dugóhoz ért, a hordó irtózatossá detonáció kíséretében felrobbant. A szétfrecsosenő égő szesztől lángkapott mindkettőjük ruhája. Rémületükben az utcára szaladtak, amitől a láng még jobban terjedt. A ház előtt Kráj összeesett s a földön fetrengve kiáltott segítségért. A kiáltásra nagy néptömeg gyűlt össze. Mindenekelőtt a két szerencsétlenül jártól tépték le a ruhákat s aztán Bagosi Ferenc osendőrmeister vezetése alatt az oltáshoz fogtak. A tüzet sikerült is lokalizálni, habár eleinte nem mertek a tüzhöz közelíteni, mert újabb robbanásoktól tartottak.

A súlyosan sérült Kráj a lakására szállították, hol még sikerült őt kihallgatni. A robbanásra vonatkozóan azt vallotta, hogy a hordó dugója lyukas volt s így érhetett a láng a szeszhez. A szerencsétlen ember pár perccel kihallgatása után belehalt sebeibe.

Grósz Mór szintén igen súlyos sérüléseket szenvedett, de állapota nem életveszélyes.

Az aradi kir. ügyészség megindította a vizsgálatot az iránt, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Seidner-cég tüzkére körülbelül 2000 korona, mely biztosítás utján megtérül.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Kinzások a budapesti gyűjtőfogházban.

— Az ügyészség vádol. —

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 10.

Távol a főváros zajától, kinn a Kőbányai-úton áll egy nagy szomorú ház: a központ gyűjtőfogház.

A hatalmas épületnek, ha csak rövid időre is, a lakójává válik minden elítélt rab. Némelyik ott szenved el az egész büntetését, a legtöbbnek azonban csak afféle átmeneti szállása a gyűjtőfogház s onnan szállítják el később a vidékre, valamelyik fegyházba.

Néhány hét előtt a Kőbányai-úti intézetből, amely ellen eddig nem igen hangzott panasz, furcsa hírek kerültek a nyilvánosság elé. A rabok, akik ott tartózkodtak, formálisan felháztak a „szigorú” bánásmód miatt s különösen két főfegyőr: Péntek Károly és Fábján Károly ellen volt panaszuk.

Amint a budapesti kir. ügyészség vezetője, Sélley Barnabás főügyész helyettes értesült a rabok panaszáról, rögtön vizsgálatot indított a dologban. Sorra kihallgatták a fogház lakóit, a kik közül néhányan brutális kinzásokról panaszkodtak. Fegyházviselt, többször büntetett egyének szinte hibetelen vádakkal álltak elő, különösen Péntek Károly főfegyőr ellen. Volt olyan, aki elpanaszolta, hogy Péntek nem egyszer véresre veri s már nyomorékká tette.

Más, szavahihetőbb rabok azonban csak csekélyebb visszaélésekről tudnak.

Péntek és Fábján főfelügyelőket fegyelmi úton felfüggesztették, aztán a kir. ügyészség bünvádi eljárást is indított ellenük. A vizsgálat, melyet már a bíróság folytatott le, most ért véget s a sok vádnak az a része, mely súlyosabb természetű kinzásokról regélt — valótlanoknak bizonyult.

De igenis bebizonyult, hogy két rabot Péntek főfegyőr bántalmazott s ezért a kir. ügyészség ma azt kérte a törvényszékhez beterveztett indítványában, hogy Péntek Károly főfegyőrt kétféle hivatalos hatalommal való visszaélés vétsége miatt helyezze vád alá.

A másik terhelte, Fábján Károly főfegyőrre, semmit sem tudtak rábizonyítani s ezért vele szemben a kir. ügyészség a vádat elejtette.

A törvényszék legközelebb hozza meg a határozatát.

Aradi törzstisztek, mint döntő bírák a királygyakorlaton.

(Próbaháboru Észak-Magyarországon.)

(Bécsi tudósítók telefonjelentése.)

Bécs, augusztus 10.

Mai nappal kerültek nyilvánosságra a vezérkari főnök intézkedései, melyek a szeptember 12. és 15. között megtartandó királygyakorlatokat szabályozzák. Elhatározott dolog, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös kezében lesz a főparancsnokság.

Szeptember 1-én kapják kézhez a vezérkari főnökétől a hadgyakorlaton résztvevő hadseregparancsnokok az Ordre de bataille-t és ezt csak szeptember 11-én, a próbaháboru kezdetének napján szabad nyilvánosságra hozniok. Ebben a rendeletben van megállapítva a gyakorlat kiindulási pontja, a megoldandó harcászati feladat és ez jelöli meg, hogy a küzdő felek milyen erősségű csapatokat, tehát: mennyi gyalogságot, lovasságot, tüzérséget és műszaki csapatot kapnak.

A hadvezetőség szeptember 10-ének délutánjától szeptember 15-ig bezárólag Sztrapkón tartja hadiszállását. A külföldi atasékat s a király többi vendégeit Felsővízközön szállásolják el.

A hadvezetőség tagjai: Ferenc Ferdinánd főherceg, Brosch alezredes, Hummel őrnagy, Gudenuss gróf és Heintz kapitányok, Kern főhadnagy, Parancsörtisztek: Károly Ferenc József főherceg, Künigl gróf tartalékos hadnagy.

Hötzendorf Conrád báró vezérkari főnök, Langer altábornagy, Kundmann százados szárnysegéd.

Hadműveleti intézőség: Főnök Metzger ezredes, Soós alezredes, Chrisztophori, Schlammetzka őrnagyok és hat százados.

A főhadiszállás parancsnoka Grzezielski alezredes, aki mellé négy lovas parancsörtiszt és hét automobil ellátott parancsörtiszt van beosztva. A hadvezetőség élelmezéséről Przyborszky vezérőrnagy gondoskodik, aki mellett három főhadbiztos és két hadbiztos végez szolgálatot.

A hadgyakorlati vendégszálláson helyezik el a sajtóirodát, melynek élén Hoen ezredes és Brinzei kapitány állanak. A magyar és az osztrák sajtónak egy-egy hivatalos képviselője nyer elhelyezést a hadvezetőség szállásán.

Mint döntőbírák a hadsereg legkiválóbb tisztjei lesznek beosztva a teljes harczerűséggel megtartandó gyakorlatokon. Köztük béla-falvi Fekete Miklós tábornok, Barbini Sándor ezredes a 33. gyalogezred parancsnoka és Standeiszky Henrik, az aradi 3. huszárezred őrnagya.

Katonák fogyasztási szövetkezete.

— Kereskedők tiltakozása a hadügyi kormány terve ellen. —

Távirati tudósítás.

Bécs, augusztus 10.

Ausztria összes kereskedői és ipari köreiben óriási izgalmat kelt a hadügyminisztériumnak most nyilvánosságra jutó kísérlete, mely az ellene akcióba lépő érdekeltek véleménye szerint megvalósulása esetén óriási károkat okozva a középkereskedői osztálynak, de különösen az iparra mérne végzetes csapást. Ausztria kereskedői testületeinek képviselői megfújták a riadót, a „Katonai Gazdasági Egyesület” terve ellen.

Arról értesültek ugyanis, hogy a hadügyminisztérium a hadsereg összes tisztjeit és katonai hivatalnokait hatalmas gazdasági egyesületbe akarja tömöríteni, amelynek az lenne a célja, hogy az egyesületi tagok a közvetítő kereskedő és iparos kizárásával közvetlenül a termelőnél szerezzék be összes ruházati, háztartási, élelmezési, fényüzési, felszerelési szükségleteiket. Ennek az egyesületnek mindazok a tisztjei és katonai hivatalnokok hivatalból tagjaivá válnak, akik akár egyszer is igénybe vették a mult esztendőben megalkotott és a katonatiszti adósságok kifizetését szolgáló gazdasági alapot. Tehát ezzel a meghatározással a hadügyminisztérium a tisztikar hetvenöt százalékát kötelezné arra, hogy a katonai gazdasági egyesület tagjai sorába lépjen, mert a tisztikar tulnyomó része a király bőkezűségéből és a nagy alapítványokból létesült adósságkonvertáló banknál érdekelve van; a törpe kisebbség, melynek adóssága nincs és így a tervbe vett gazdasági egyesületbe nem kötelező belépni, bizonyára önként fogja fölvetni magát és csakhamar valamennyi tiszt és hivatalnok elvész, mint vásárló a kereskedő és iparosvilág részére.

Ezt a veszedelmet elhárítandó, indították meg a terv ellen a legnagyobb erővel mozgalmukat Ausztria kereskedői és iparosai és bizonyára csakhamar a magyar érdekeltség is tudatára fog ébredni annak, hogy existenciáját mi fenyegeti.

A csehországi kereskedelmi és iparkamarák ma tartott ülésükből a következő felhívást bocsátották ki:

„A hadügyminisztérium azért, hogy mindennemű szükségleti cikket olcsóbban szerezhessenek be a hadsereg tisztjei és katonai hivatalnokai „Katonai Gazdasági Egyesület” címmel egy olyan szervezetet akar létesíteni, amely lehetővé teszi, hogy tagjai egyenesen a termelőtől vásároljanak és a közvetítő kereskedelem kikapcsoltságát. Az egyesület élén Krobotin Sándor tábornok, hadügyminisztériumi osztályfőnök áll és a katonai hatóság azért tartja szükségesnek a fogyasztók tömörítését a Katonai Gazdasági Egyesületben, mert ezáltal a fix fizetésből élő tiszt és hivatalnok gazdasági életfeltételei állandóbbakká válnak. Ez ellen a terv ellen az egész kereskedő és iparosvilágnak félreérthetetlenül és hajlíthatatlanul állást kell foglalnia, mert ha a hadügyminisztérium eszméje valóra válnék, a kereskedő és iparososztály existenciáját súlyos veszély fenyegetné és sajnálatos elidegenülést okozna az üzleti világ és a katonaság között. Ez az alapítás nemcsak, hogy elvágja a mi életünk idegszárait, hanem lehetetlenné teszi számunkra, hogy elviseljük a véderőtörvények következtében keletkező óriási terheket és megtagadja tőlünk az élet feltételeit is. A tapasztalat azt tanítja, hogy a

hasonló fogyasztási szövetkezetek nem képesek a szükségleti cikkek megdrágulását föltartóztatni, de nem képesek azokat olcsóbbakká sem tenni. Egyetlen látható eredményük az volt, hogy tönkretettek számtalan középkereskedői és ipari existenciát és megerősítették a nagyvállalkozást.

HIREK.

A megfenyegetett

pécskai kenyérsütők.

— Az aradi főkapitány átirata. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 10.

A „pécskai kenyér“ néven ismert és elterjedt kenyér körül rendellenességeket konstatált az aradi rendőrfőkapitány. A hatósági vizsgálatok megállapították, hogy a kenyér szállítása és kezelése nem a legtisztább módon történik. Ezért tartotta szükségesnek Sarlot Domokos főkapitány a következő erélyes hangú átiratot intézni a pécskai szolgabíróhoz:

14556—1911. sz. Megejtett gyakori hatósági egészségügyi vizsgálat megállapította, hogy az aradi élelmiszer piacokon rendszerint megjelenő é- és magyarpécskai kenyérsütők és árusítók kocsijaikban felhalmozott kenyerek tetéjében piszkos szűrők, ágyneműek vannak elhelyezve, s a kocsi alja piszkos pokrócokkal vannak beterve. Minthogy ezen körülmény közegészségi ártalmat képez, az iránt keresem meg a pécskai szolgabírókat, mint első fokú egészségügyi hatóságokat, hogy az odavaló kenyérsütők és árusítók áruikéinek tisztaságát a közegészségügy érdekében hatályosabban ellenőrizni s őket áruikéik szállításánál nagyobb tisztaságra, különösen arra inteni és figyelmeztetni sziveskedjék, hogy kenyereiket feltétlenül tiszta és egyéb nem használt takaróval (ponyvával) betakarva hozzák be a helybeli piacra, mert a fenti esetek ismétlődése esetén kénytelen leszek egyes egyéneknek az árusítást betiltani, őket abban megakadályozni, esetleg a közfogyasztásra veszélyesnek talált áruikat elkobozni, s ellenük a kihágási eljárást megindítani. Erről a pécskai szolgabíróhoz, az összes é- és magyarpécskai kenyérsütőket, Moldován Ödön rendőrhadnagy piaci ellenőrzőt, Vida Vilmos h. felügyelőt a legénység kioktatása végett Molnár Mihály rendőrmestert, körözés útján a rendőrszolgákat és ker. biztosokat értesitem. Arad, 1911. évi augusztus hó 8-án. Sarlot s. k. főkapitány.

Változás a trónörökös katonai irodájában Bécsből táviratozzák: A trónörökös szárnysegéde és katonai irodájának vezetője, arenai Brosch Sándor alezredes szeptember 1-én elhagyja eddigi állását és a császárvadász-erzdek valamelyikébe osztják be. Brosch alezredes nem tér vissza mai állásába, hanem rövid idő múlva valamelyik ezred parancsnokságát veszi át. Brosch alezredes utódjává Bardolf dr. alezredes neveztek ki, aki ezidőszent a 19 ik gyalogezrednél az ezredparancsnok tisztét tölti be. Bardolf dr. alezredes a vezérkarból lépett elő, több esztendeig a stratégia tanára volt a hadiakolában és két év előtt osztották be a 19 ik gyalogezredbe. Mostanában csak a trónörökös katonai irodájának vezetését veszi át, a szárnysegédi teendőket a vezérkar egyik nagyobb rangú törzstiszteje fogja ellátni.

— Egy aradi vértanu szobra. Törökbecsén szeptember 17-én leplezik le Leiningen-Westerburg Károly grófnak, az aradi vértanuk egyikének szobrát. A szoborleplezési ünnepre a rendezőbizottság meghívta Aradváros és Aradvármegye törvényhatóságát is.

— A nagybeteg pápa. Néhány nap óta riasztó hírek érkeznek a pápa egészségéről. Bár hivatalos színezetű táviratok szerint a pápa állapota semmiféle aggodalomra sem ad okot, mégis beismerik, hogy a pápa betegsége nem valami könnyen muló baj. A szentatya igen elgyengült, lázas, nehezen lélegzik és nyugtalanul alszik. A Vatikánban azt hangoztatják, veszedelem nincs, de egys intzések, amelyek a pápa betegségével kapcsolatban történnek, alkalmasak arra, hogy aggodalmat kelt senek. A pápa állapotáról ma a következő táviratok érkeztek: Róma, augusztus 10. A pápa az éjjel nyugtalanul aludt. Az éj folyamán aszpirin-, mentol- és koffein-keveréket nyújtottak a pápának, köszvényes testrészeit pedig tapasztal takarták be. Gyöngesége igen nagy. A biboros államtitkár azoknak a tisztviselőknek, akik szabadságra készültek, meghagyta, hogy ne távozzanak a Vatikánból. Ő maga elhalasztotta nyári utazását. A Vatikánban mindazáltal hangoztatják, hogy veszedelem nincs.

Róma, augusztus 10. A pápát egy a Vatikán északi oldalára nyúló hűvösebb szobába vitték, amely azelőtt XIII. Leó pápa könyvtára volt. E szoba mellett van az a szoba, amelyben XIII. Leó pápa meghalt. Az orvosok azt mondják, hogy a pápa állapota nem ad okot aggodalomra. Magánjelentések szerint azonban a pápa lázas és lélegzési nehézségei is vannak. A pápa háziorvosa levegőváltást ajánlott, de a pápa vonakodik a Vatikánt elhagyni.

Éjjel jelentik Rómából: A pápa két orvosa kijelentette ma, hogy a szentatya legnagyobb baja a marasmusban keresendő. A köszvényes rohamok csak mellékes bajok. Az orvosok véleménye szerint a pápa aligha gyógyul már föl.

— A belügyminiszter a korcsmai záróra ellen. A belügyminiszteriumban évek óta hever számos városnak és törvényhatóságnak a határozata, amelyben a korcsmáknak szombat estétől hétfő reggelig való zárvaratását rendelték el. A többek között Zenta városa is hozott már két ízben ilyértelmű határozatot, amelynek jóváhagyását ismétlenül meg is sürgette. E héten érkezett vissza Zentára a belügyminiszter leirata, amelyben a városnak ezt az igazán üdvös határozatát megsemmisítette. — Ezzel kapcsolatban érdekes lesz megemlíteni, hogy ép a napokban jelölte ki a belügyminiszter Dóczy Imre dr. miniszteri fogalmazót, hogy a Hágában ez év szeptemberében tartandó nemzetközi alkoholfogyasztást jelölte meg.

— Megadóztatott borralaló. Bécsből jelentik: Óriási izgalmat keltett a villamosvasut kalauzok között a pénzügyi hatóságnak legújabb rendelete, amellyel kimondotta, hogy a kalauzok borralalói az adókirovásnál, mint adóalap tekintetbe veendő. Az illetékes helyi hatóság már értesítette is erről a kalauzokat és pedig azzal az indokolással, hogy a borralaló, mint „ingó jövedelem“ adóköteles. Az adókirovásnál 283 munkanapot számítanak és minden napra egy korona átlagos borralaló jövedelem van adó alá véve és az összes jövedelem 4 korona adóval van sújtva. Megjegyzendő, hogy a kalauzok álladó fizetése után az adót a villamosvasut igazgatósága viseli. A szegény kouduktorok igazságtalannak találják ezt a hadisarcot és ha a hatóság nem engedi el ezt az adót, akkor sztrájkba lépnek.

— Az eltűnt sértő távirat. Bejárta a lapokat az a hír, hogy Sternberg Adalbert gróf, az osztrák parlament tagja táviratot intézett Károlyi József grófhhoz, a pártonkivüli negyvennyolcasok itju vezéréhez, amelyben inzultálta legutóbbi feltűnést keltett parlamenti szerepléséért a gróft. A hirhedt távirat, amelyben Sternberg gróf, Károlyit a közös hadsereg megsértéséért támadta, eltűnt. Megindultak a kombinációk: hol a sürgöny, talán fel se adta Sternberg, talán csak kitalálták, talán Nagy-károlyba, talán sebova. Tegnap azután — a mint meg is irtuk, — Károlyi József gróf az ügy tisztázásával megbizta Hadik-Barkóczy Endre gróft és Rohonczy Lőrincet, akik táviratban fordultak Sternberg grófhhoz Marienbadba, hogy a lapokban megjelent távirat ő tőle származik-e és hová küldötte azt. Sternberg gróf ma délelőt a következő táviratot intézte Károlyi József gróf megbizottaihoz:

(Hadik Barkóczy gróf Budapest. Sürgöny Károlyihoz augusztus 7-én délután 3 órakor Marienbadban feladatott, parlamentbe címezve elment. Sternberg.)

Az a bizonyos távirat ezek szerint most a budapesti képviselőházban van. Károlyi József gróf azonban még nem vette át. A távirat vétele után ma este a megbizottak Bécsbe utaztak föl, ahol Sternberg gróf is megnevezi segédeit. Hadik-Barkóczy Endre gróf és Rohonczy Lőrinc ugyanis elégtételt kérnek a most már lovagias kerékvágásba zöckent ügyben Sternberg Adalbert gróftól.

— Vissza Aradra — Amerikából. Mihuc Demeter aradi magánhivatalnok évekkel ezelőtt tekintélyes pénzüsszeggel, mintegy 20.000 koronára rugó vagyonnal kivándorolt Amerikába. Szerencsét akart próbálni a gyors milliomos vagyonsodás hazájában, de ez a próbálkozás rosszul ütött be. Mihuc New-Yorkban, Clevelandban, Chicagóban és más amerikai városokban a legkülönbözőbb vállalkozásokba fogott, spekulált, üzletet nyitott, bányában dolgozott, hogy kis vagyonát a szaporodás útján elindítsa. Tervei nem váltak valóra és a 20.000 korona lassan egészen elfogyott. Nem maradt belőle több néhány száz koronánál. Ezt őrizgette, takargatta Mihuc Demeter, miközben kemény munkával kereste a kenyeret maga és a felesége számára. Az idej rettentő forróság nyáron újabb csapás érte a szerencsétlen embert. Az abnormis hőség következtében feleségét hfguta érte és meghalt. A magára marad ember most még egyszer szerencsét próbált: utolsó pénzét egy kisebb vállalkozásba fektette. A vállalat megbukott és Mihuc annyira pénznélkül maradt, hogy honfitársai adtak össze a számára annyit, amiből haza tudott utazni a honvágytól gyötört kivándorló. Ma jelentkezett Mihuc Demeter az aradi rendőrségnél, mint az amerikai élet szomorú hajótöröttje.

— A deponált kártyanyereség. Pöstyénben vigan folyt a bakkarat az egyik kávéház szeparéjában, amikor a partnerek egyike hirtelen felugrik s a játékban résztvett két szerb uriember felé fordulva ezeket mondotta:

— Ti hamis játékosok, adjátok vissza a pénzem!

A szerbek, anélkül, hogy egy szót szóltak volna, felkeltek és eltávoztak. Másnap reggel beállítottak Machovich János főszolgabíróhoz, akinek elmondva az esetet, a pénzt deponálták a személyazonosságuknak saját költségükön, távirati uton való megállapítását kérték. A belgrádi rendőrség válasza, mely még aznap megérkezett, a szerbeket teljesen tisztázta, amennyiben azok korrektségét kétségbe vonhatatlanul megállapította. A szerbek a peches-játékos, egy pöstyéni fiatalembert, aki vesz-

tesége fölötti izgatottságában kissé túllőtt a célon, rágalmazás és becsületsértés miatt feljelentették az ügyészségen.

— **Házasság.** Löwy Zsigmond nagybecsereki birtokos ma tartotta esküvőjét Aradon Löwinger Ilonkával, Löwinger Miksa aradi kórházi főorvos bájos leányával.

— **A festők és mázoló sztrájkja.** Megirtuk ma, hogy az aradi festő és mázoló munkások sztrájkjában fordulat készül, amennyiben megindultak a békéltetési tárgyalások. Ma délután az iparhatósági biztos jelenlétében csakugyan össze is jöttek a munkások és munkaadók megbizottai, de a tárgyalás egyelőre nem vezetett eredményre. A munkaadók megbizottai eladták, hogy a mesterek a következő feltételekkel hajlandók a békérés: A munkaidő 9¹/₂ óra marad, két évnél fiatalabb gyakorlatu segédnek csak egyezményvel vesznek föl, ellenben a két évnél régebben dolgozó segédnek 50 fillér órabért fizetnek és vidéki munkáknál azonfelül 2 korona pótlékot, ami már tetemes javítást jelent a sztrájk előtti 26 filléres minimális órabérrel szemben. A munkások ezzel szemben ragaszkodtak eredeti követelésükhöz és a legutóbb megadott drágasági pótlék mellé még 15 százalék béremelést kérnek. A mesterek nem hajlandók 5¹/₂-nál nagyobb javítása, mert már ezzel is 40¹/₂-kal drágulnak az eddig elvállalt munkák költségei. A tárgyalás folytatását, holnapra halasztották és a mesterek megbizottai addig előterjesztik a mai tárgyalás eredményeit és újabb engedményekre kérnek fölhatalmazást.

— **Gyilkosság.** Véres gyilkosság történt tegnap este a temesmegyei *Sztancsófalva* községben. *Gresku Mihály* ottani lakos az utcán összeszólkkozott *Bain András* legénnyel, aminek verekezés lett a vége. *Gresku* kést rántott és ellenfelét teljes erővel mellbeszurta. A szerencsétlen legény néhány pernyi szenvedés után meghalt. A gyilkost letartóztatták. Jelentést tettek az esetről a temesvári kir. ügyészségnek.

— **Végrehajtás katonatisztekkel.** Biharudvar községből meglepő hírt jelentenek. Arról van szó ugyanis, hogy katonatisztekkel foganosítanak végrehajtást, illetve katonatisztekkel rendeltek ki karhatalomnak egy község lakossága ellen folyó végrehajtáshoz. Erről Biharudvariból ezeket jelentik: A lapok több ízben megemlékeztek már arról, hogy Biharudvari népe milyen bajba került. Egy furcsa bankalapítási ügyből kifolyólag egy-zerre száztizenhét váltót peresítettek az ottani szegényebb néposztály ellen. A megbizott ügyvéd személyét fenyegető névtelen levél alapján a nagyváradi törvényszékhez beadványt intézett, kérve a végrehajtás felfüggesztését és testi épségének a megoltalmazása végett a csendőri fedezetet. Ugylátszik, hogy a nagyváradi törvényszék nagyon komolyan vette a dolgot, mert a kecskeméti gyalogezredtől — bizonyára a katonai parancsnokság útján — kért segítséget, a honnan két főhadnagy az illető ügyvéddel meg is jelent a községben, állítólag tanulmányozni, hogy vajjon csakugyan olyan-e a hangulat, hogy katonaságra van szükség? Érdekes volt látni, amint így vonultak a végrehajtást foganosítani s a gyalogtisztoknak végigpengett a sarkantyujok a biharudvari betonjárdán a lovascsendőrökével, kiket a berettyóújfalui végrehajtó kért viszont az ő személyének megoltalmazása céljából. A községben különben arról beszélnek, hogy a megjelentek nem is voltak katonatisztek s talán visszaélés történt az egyenruhával.

— **Tanulmányut.** Márton Sándor a Márton Jakab uriszabó cég beltagja ma 4 heti tanulmányutára Párisba utazott, ahol a közeledő idény női és férfi divat újdonságait teszi tanulmány tárgyává.

— **Nagy hiány ezüst pénzben.** Sürgősen szükség lenne 2 és 1 koronás ezüstpénz verésére, amire Ausztriában már törvényt is hoztak, de nem úgy Magyarországon, ahol a pénzügyminiszter még nem nyújthatta be az erre vonatkozó törvényjavaslatot. Az osztrák-magyar bank ezüstpénz-készlete szokatlanul megcsappant, mivel az aratási bérfizetések elfogyasztották készleteit. Júliusban az ezüstpénzkészlet 86 millióval, azaz 309 007 millió koronáról 300.366 millióra csappant, amiből több mint fele, 4 millió az utolsó júliusi hétre esik. Ez a hiány még emelkedni fog, ha gyorsan nem segítenek. Hogy minél több anyag álljon rendelkezésre az 1 és 2 koronás pénzek veretésére, fokozatosan 270 millió korona értékben ezüstforintot vontak eddig be, melyek nagyon is hiányoznak a forgalomban és ha az új pénz előállítására késedelmet szenved, nem marad majd más mód, hogy segítsenek a nagy hiányon, minthogy az ezüstforintból bizonyos mennyiséget ismét visszabocsátanak a forgalomba. Amennyiben ez lehetséges, a magyar kormány kísérletet fog tenni, hogy az 1 és 2 koronások részéről szóló törvényjavaslatot soron kívül intézhesse el a képviselőház.

— **Örült a kútbán.** Resicabányáról írja tudósítónk: A *Koczka-féle* cirkusz, mely jelenleg Resicabányán időzik, naponta felvonultatja zenekarát és bohócait a városban. Ilyenkor sok kíváncsi — különösen gyermek — megy az egzotikus karaván után. Szombat délután *Paulusz András* resicabányai eszelős legény is a kíváncsiak csoportjához szegődött és a zene ütemeire nagyvigan táncot lejtett a kocsit porában. Jó kedve olyan magas fokra hágott, hogy az utca egyik oldaláról a másikra ugrált át és fejét oda-odaütögte a házak falához. Mikor pedig a menő *Salinszky Olga* Erzsébet királyné uti kereskedése elé ért, *Paulusz* hirtelen befutott a boltba, azon keresztül az udvarba szaladt, ott egyenesen a kút felé tartott és beleugrott. Szerencsére a kútbán nem volt sok víz és mire a megrémült boltbeliek az örült ember segítségére futottak, azt a kútbán egyenesen állani látták. Kötelet bocsátottak le neki, hogy feljöhessen. *Paulusz* azonban nem fogadta el a kötelet és kijelentette, hogy a kútból nem szándékozik kijönni, mert ott jól érzi magát és ezentúl ottan akar lakni. Ezenközben értesítették az esetről a rendőrséget, mely csakhamar a helyszínre jött. Mivel *Paulusz* minden csalogatás dacára nem jött ki a kútból, a rendőrök létrákat hoztak és az ellenkező *Paulusz* erőszakkal emelték ki a kútból. Az eszelős legényt, akinek komolyabb baja nem történt, átadták családjának.

— **Idézik Világossy Józsefet.** Nagy port vert fel annak idején, amikor *Zboray Miklós* az esztergomi főkáptalan nevében feljelentést tett a káptalani ügyész, *Világossy József* dr. ügyvéd ellen, akit a rendőrség letartóztatott s átadott ügyészségnek. *Világossy Józsefet*, aki ismert ember volt a fővárosban, később szabadlábra helyezték. Nem sokkal ezután eltűnt *Világossy József* a fővárosból s valamelyik idegen világ-részbe ment új hazát keresni. Ma emléktét fel-eleveníti a *Budapesti Közlöny*, amely a következő idézést közli: A budapesti kir. törvényszék közhírré teszi, hogy *Zboray Miklós* dr. ügyvéd által képviselt esztergomi főkáptalan alapítványi pénztára felperes, ismeretlen tartózkodásu *Világossy József* volt budapesti ügyvéd alperes ellen 41.600 korona jelzőlegileg előlegezett tőke és jár. iránt rendes keresetet adván be, a perfelvételre 1911. évi augusztus hó 30 ik napjának d. e. 9 óráját ezen kir. törvényszék pertárába kitzúta és hogy ismeretlen tartózkodásu alperes képviselésére ügygondnokul *Bródy Ernő* dr. ügyvédet kinevezte. Egyszersmind felhívja az ismeretlen tartózkodásu alperest, hogy a részére kirendelt ügygondnokot a célszerű védelemre nézve kellőleg utasítsa, vagy pedig a bíróságnál más ügyvédet nevezzen meg, mivel ellenkező esetben mindazek elmulasztásának jogkövetkezményeit magának tulajdonítsa.

— **Letartóztatott takarékpénztári sikkasztó.** Bukarestből jelentik, hogy az ottani rendőrség letartóztatta *Fekete Lajost*, a dési takarékpénztár sikkasztóját. *Fekete Lajos*, aki több ezer koronát sikkasztott, a sikkasztás elkövetése után Romániába szökött családjával együtt. A határon egy *Bogdán* névre kiállított hamis utlevelet mutatott fel. A bukaresti rendőrség a letartóztatás után azonnal kihallgatta a dési takarékpénztár sikkasztóját, aki bevallotta, hogy már öt esztendő óta izzó sikkasztási manipulációit, anélkül, hogy rájöttek volna. Az ezen idő alatt elsikkasztott pénz meghaladja a harmincötezer koronát. A bukaresti rendőrség egyelőre fogva tartja *Feketét*, s a hivatalos eljárás befejezése után kiadják őt a magyar hatóságoknak.

— **A rajtelmes kis leány.** Az aradi rendőrség ügyeletes tisztjéhez ma este *Megyeri Mihályné* *Mosóczy-telepi* asszony egy 9 éves, lezüllett, toprongyos kis leányt vezetett föl. A leányka, aki *Vlahovec Katalin* nevet mondott be, ma reggel került Magyarokhoz. Úgy talált rá *Megyeriné* a kerítés tövében kuporgó leányra, aki azt állította, hogy anyja *Vlahovec Vencelné* és a vele vadászasságban élő napszámos állandóan ütök verik, tegnap is anyjára elverték, hogy elszökött hazulról és nem is mer többé hazamenni. A kis leány anyjára elhányagolt külsejű, csupa piszok és csupa rongy volt, hogy *Megyeriné* restelt vele fényes nappal végig menni a városon és estig magánál tartotta. A rendőrségen először is orvossal vizsgáltatták meg a kis leányt, amidőn is kiderült, hogy az állítólagos rettenetes ültegeket sincs nyoma a testén. Egyelőre a rendőrségen tartották a kis *Vlahovec Katalint* addig, amíg anyját kihallgatják.

— **Betörés.** *Rázmán János* galsai kereskedő üzlethelyiségébe eddig ismeretlen tettes a hó 8-án éjjel betört s innen mintegy 100 korona aprópénzt vitt magával. A betörést úgy követte el, hogy az italmérés helyiségének utca felőli ablakát belülről kinyitotta már nappal, vagy pedig a helyiségben elrejtőzött. A világosi csendőrség nyomozása eddig sikertelen.

— **Iskolakönyvek felárban.** A közeledő tanévben szükséges iskolakönyveket használt, de kifogástalan jó állapotban és csakis az előirt új kiadásokban, a lehető legolcsóbb, mélyen leszállított árakon *Weisz Leó* könyvkereskedő árusítja Aradon. Minden megrendelő egy amerikai töltő tolat, vagy pedig egy szép irodalmi értékű könyvet teljesen ingyen kap. 3677

— **Aradmegye nagy fali térképe az új helységnevekkel** megjelent és *Ingusz*, valamint *Kerpel* könyvkereskedő cégeknek kapható. 3459

TARKASÁGOK.

(„Az isten sógora“) A tolvajt a bíróság elé állítják. Az általános kérdéseket teszi fel az elnök:

- Hogy hívják?
- Nagy Pál.
- Vallása?
- Római katolikus.
- A foglalkozása?
- Tessék?
- Micsoda maga?

— Az isten sógora vagyok — feleli a vádlott.

— Micsoda — kérdi az elnök — megőrült maga.

— Nem elnök ur — de tessék csak elgondolni: volt két nővér. Az egyiket elvette az isten, a sikat elvettem én. Akkor csak igaz, hogy én az isten sógora vagyok...

(A jogos tévedés.) Rapporra rendelték a káplárt és számonkérték tőle, hogy a legszigorubb tilalom ellenére, egy civik becsátott be a tiszt pavillonba.

— Nem tudja maga, hogy oda csak külön irott engedelemmel mehet be civil — ha nem a tiszt urak közül visz be magával valakit.

— Igen is, tudom.

— Hát akkor miért engedte be azt az urat?

— Százados urak jelentem, megmondtam én

Maidt és Schrod

Arad, Andrassy-tér 17.

(Reinhart-ház.)

Férfi kelengye óriási választékban.

Nagy raktár nyakkendő különlegességekben — Férfi felöltők, Raglanok és gummi kabatok 30 keronától. 2188

Intézeti fiú kelengyek dus választékban.

Szabott árak! — Szolid kiszolgálás! Városi és megyei telefon 766.

annak az urnak, hogy a tiszti pavillonba civilnek belépni tilos.

— Na és aztán mégis beengedte?

— Igen, mert az az ur erre elkezdett kiabálni és azt mondta: „Fogja be a száját számár, ne szemtelenkedjék, mert felpofozom”. Meg ilyen gorbákat kiabált. Százados urnak — melde gehorsamszt azt hittem, hogy — a tiszt urak közül bujt valaki civilbe.

Elutazás előtt

óvja meg ruháit

Moly-kár ellen

az éveken át kipróbált és egyetlen biztos hatású

„RADICAL“

molyirtó porral, kapható — 80, — 50 és 1 koronás dobozokban
∴ kizárólag ∴

HANZU NESTOR

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer-János-u. 2.

Évente sok pénzt takarít meg, ha Drogeria szükségletét állandóan fenti cégnél szerzi be. — Gyógyárak, kötszerek, háztartási cikkek, illatszerek, valódi és saját gyártmányú kölni-vizek, finom szappanok, arc-cremek, szájvizek, fogpaszták. — Nagy választék fésűk, hajtűk és hajkefékben

Tisszaszab. és szegedi sorsjegy kölesön	155.-
Oszták járadék papírban	92.2)
Oszták járadék ezüstbe	95.90
Oszták járadék aranyban	116.50
Oszták koronajáradék 4%	92.10
1880. évi oszták államsorsjegy	154.-
Oszták-magyar bankrészvény	19.50
Magyar hitelbank-részvény	852.50
Oszták hitelintézeti részvény	659.-
Oszt.-magy.-államvasuti részvény	746.-
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.04
Német birodalmi márka	117.40
London vista	240 35
Páris vista	95.12 1/2
20 márkás arany	28.48

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. augusztus 10.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos	10.40-10.50
76	10.50-10.60
77	10.60-10.70
78	10.70-11.80

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	10.30-10.40
Rozs	8.00-8.10
Arpa	7.55-7.65
Zab	7.30-7.35
Tengeri	7.70-7.80

Kőbányai sertéspiac.

— Aug 10

Augusztus 9. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 156—160 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 154—156 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 166—168 fillérig.

Sertéslelészám: 1911. évi augusztus hó 7. napján volt készlet 27941 drb. — 1911. augusztus hó 8-án felhajtott 425 drb. — 1911. augusztus 8-án elszállított 318 drb. — 1911. aug. 9. napjára maradt készletben 28148 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: kellemes.

Felelős szerkesztő:

Belgár Lajos.

NYÁRI SZINHÁZ.

Aradon, 1911. augusztus hó 11-én pénteken a budapesti ROYAL nagy mozgószínház előadásai.

Fényes új műsor! Az idény szenzációja! A szenvedély rabja. Fényes kiállítású nagyhatású dráma. Életkép 2 felvonásban. A műsor többi mellékkepei: 1. Kinai látképek. Természetes felvétel. 2. Pali póznája. Mulatságos. 3. Rajongás a bűvészetért. Mulattató. 4. Egy bolond csiny. Bohózat. 5. A jószívű Frici. Rendkívül mulattató. 6. A szenvedély rajja.

Este 7 órától 8 óráig I. rendű zenehangverseny a nyári színház előcsarnokában.

Előadás kezdete este 8 órakor.

Jegyek előre válthatók nappal a Téli színház pénztáránál. Este 7 órától a Nyári színháznál.

Rendkívüli előkészületben! Világhódító ujdonság! Az éjjeli pillangó. (Nachtfalter) 4 felvonásban (1200 méter.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Fővárosi beosztás

Budapest, augusztus 10

Amerika 4-el olcsóbb. Kínaiat, vételkedv korlátozt. 50 ezer mm. tartott.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1911. októberre	11.32-11.38	11.37-11.38
Buza 1912. Aprillisi	11.50 11.51	11.54-11.55
Rozs 1911. októberre	9.18 9.19	9.20 9.21
Tengeri 1911. augusz.	7.70-7.71	7.72-7.73
Tengeri 1912. májusi	7.62-7.63	7.61-7.62
Zab 1911. októberre	8.36-8.37	8.36-8.37

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

Augusztus 10.

Magyar aranyjáradék 4%	111.50
Magyar koronajáradék 4%	91.10
Magyar koronajáradék 3 1/2%	80.20
Magy. földteherm. kötvény 4%	92.25
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	94.-
Magyar nyeresémsorsjegy kölesön	220.-

URANIA

mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma pénteken 1911. augusztus 11.

Szenzációs nagy detektív műsor. — 1. rendőr regénye. — 2. Bandi mint Sherlock Holmes. A kis Abelard trükkje. — 3. A bűnös élete. — 4. Dr. Phantom. — 5. A hét pont. — 6. A fekete álarc.

Előadások d. n. 6 órától kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

As előadások tartama 2 óra.

As előadásra bármikor be lehet menni.

APOLLÓ SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma pénteken, 1911. augusztus 11-én:

1. A vadász álma. Nevettető. — 2. A turini világlátlítás megnyitása. Látványos, természetstutáni felvétel. — 3. Priscilla és az esernyő. Amerikai vígjáték. — 4. Indiánok lázadása. Szenzációs dráma. — 5. A megcsipett tolvaj. Mulatságos. — 6. A találekony udvarló. Komikus. — 7. A határőr. Szenzációs amerikai dráma. — 8. Lemke anyósa. Kacagató.

Előadások délután 6 órától.

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zártsték 1 kor. 1-60 hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

A hölgyek kéretnek a nézőtérén kalap nélkül megjelenni

Műsört ingyen kapni a jegyszedőknél. Saját zenekar.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik drága jó férjem

PATAK EMIL

végtségességén megjelentek és ezáltal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok mély tisztelettel hálás köszönetet

őzv. Patak Emilné és gyermekei.

3666

Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket

csillárokkal

együtt kedvező fizetéssel feltételek mellett szerez és szállít 1788

KOCH DÁNIEL

villamoscsengő és telefonberendezési vállalat

Arad, Deák Ferencz-u. 42.

Az összes hazai

1335

Zsák és Ponyva

gyárak készítményei nagyban és kicsinyben is a legnagyobb választékban kapható az

Erdélyi és Bácskai Iparáru raktár

Reich B. Károly Fia és Társa

cégnél Andrassy-tér 6. (Verbos-ház.)

Kötél gyártás! Telefon szám 649. Pokróc lerakat!

Ez a rovatban minden szó egy-
eseri beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri utca 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Heskerkötés: 357. sz.

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szöveg a szöveg elő — vagy levélbélyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor külső
Levélbeli megkereséseknél, (a jelzés leveleket kivéve) felvilágosítással azonnal a kiadóhivatal, és esetében, válaszképp eszterlánc. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint az alábbiak. Minden szó 4 fillér, vastag-
gabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kézzel elhúzóással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal
kivételre díjtalanul megismerked. HIRDETÉSNEK FÉL ÓRAIG VÉTEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt kül-
denek a kiadóhivatalba, ne tessék
eredeti okiratokat mellékelni, mert
érettük semmiféle felelősséget nem
vállalunk. Azokat az ajánlatokat,
melyeket az apróhirdetés megje-
lenésétől számított 4 héten belül
címzettjük el nem visz, a kiadóhi-
vatal megsemmisíti.

Zálogházból

kiváltott arany, ezüst- és
gyémánt-árakat vastag és al-
m Farkas Streicher
Arad, Tökölly-tér 1. 2974

LEVELEZÉS.

Arad 13.

Kivánt címre levél a postán. 3694

Sándor!

Ne gyere haza, mert nem bo-
csájtunk meg. Lovagok. 5041

Egy kíséret

elegendő hozzá, hogy a „Mimosa”-
tej-crém csodás arcfinomító hatá-
sáról meggyőződjön. Egy tégely ára
1 korona. Egy drb. szappan 70
fillér. Hánzu Nestor, Vörös Kereszt
Drogeria. 3621

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és
Weisznál. 1-3329

Egy molet

barna hölgy állandó barátságára
vágyik komoly férfi. „Pessinista”
jeligére a kiadóhivatalba. 5042

Agnol és Francia

filatszerek, pouderek, szappanok,
fésűk, hajtűk és hajkefék dus vá-
lasztékban. Hánzu Nestor, Vörös
Kereszt Drogeria. 3621

ALKALMAZÁST NYER.

Könyvelő,

ki a román nyelvet is érti, azon-
nal alkalmazást nyerhet. Cím a
kiadóban. 3602

Egy ügyes kifutó-fiu

nyomdánkban fizetéssel felvétetik.

Bolti szolga és tanuló

alkalmazást nyernek Kerpel Izsó
könyvkereskedésében. 3665

Csinos elárúsító-leány

azonnal felvétetik Schwartzberger
Manó női felöltő üzletében. 3692

Gyermektelen házaspár,

hol a férj állásban van, egy szoba,
konyha, éléskamrából álló lakást
kaphat takarításért. Jelentkezzenek
Boczkó-utca 9. sz. I. em. 3669

ALKALMAZÁST KERES.

Parádés kocsi,

hosszu éves bizonyítvánnyal, ki-
tűnő iskola kocsi, nagyobb urada-
lomba alkalmazást keres. Bem-
utca 1. sz. 3674

KIADÓ LAKÁS.

Modern lakások.

Az aradi szerb egyházközség Szent
István-utcai új II. emeletes bérhá-
zában több 3-4 szobás modern
uri lakás november 1-től kiadó. Min-
den egyes lakás teljesen elkülönítve,
villany és gázvilágítással, gáz fürdő-
kályhakkal estingeni redőnyös abla-
kok és tölgyfa padlattal stb. Köz-
lebbi felvilágosítással szolgál Zsu-
pánszky Sztankó esperes, (Szent
Péter-tér 12.) Tabakovits Emil,
Tökölly-tér 2/a. 3555

Kiadó lakás.

Kis Ernő-utca 4. sz. ujonan épült
három szobás utcai lakás, fürdő-
szobával kiadó minden órában,
esetleg novemberre. 3615

Kiadó.

Rákóczi-utca 25. sz. alatt most
épült házban négy utcai szobából
előszobából és szükséges mellék-
helyiségekből álló teljesen külön-
álló, kényelmes, modern urilakás.
Bővebbet ugyanott, vagy telefon
464. 3392

Minden ragyog.

ha Raport fémtisztítót használ, Voj-
tek és Weiszról. 1-3326

LAKÁST KERESNEK.

Egy butorozatlan

szoba teljes ellátással, egy nő ré-
szére kerestetik. Bővebbet „M. 13”
alatt a kiadóban. 3678

VÉTEL ÉS ELADÁS.

10 koronától kezdve

férfi fűző, boks cipő kapható Aradi
Cipészek Termelő Szövetkezeténél
Szabadság-tér 15. Bizomány raktárak
Csermón és Piskin. 3451

A világhírű amerikai

„Vera” cipők Aradon egyedül
Buchsbaum és Társa cégnél sze-
rezhetők be, kinek sikerült az
egyedárusítást urak, hölgyek és
gyermek részére megszerezni.
1921

Pedálos cimbalmot

kevessé használtat keresek meg-
vételre. Cím a kiadóhivatalban. 3638

Kellemes ital

a málnaszörp, behűtött szódával,
üd. frissít, üvegje 60 fill. Vojtek
és Weisznál. 1-3327

Poloskák

észak petéinek biztos kiirtására
Raical poloskairtó folyadékot hasz-
náon. Egy üveg 60 fill. Hánzu
Nestor Vöröskereszt Drogeria: 3621

Heti munkáslapok és köny- vecskék,

A zsebkönyvecskék erős vászon-
kécsében, javított új, célszerű vo-
názással 1 koronáért, puha vá-
szonkötésben 60 fillérért kap-
ható Ingusz I. és Fia könyv- és
páirkereskedésében, Andrassy-tér
16 Telefon 517. 555

Mosó delain blousok

1-5 árban minden színben és
nagyágban kaphatók Hoffmann
Sándor cégnél. Arad, színház épület
Viléki rendelésnél szín és bőség
megjelölése elegendő, meg nem
feelés esetén kicserélteik. Ügyes
krakat rendező segéd ajánlatát
kérem. 1941

1 doboz 100 drb.

levélpapír 1 korona. Amerikai töltő
tollszár 1 kor. Gyümölcs szalvetta
100 drb. 1 kor. Salicillal telített
valódi pergament papír kapható
Pichler Sándor könyv- és papir-
kereskedésében Arad, Szabadság-
tér 1. sz. 2551

Eladó szálló

Gyórokon 4 kishold kolnával. Bő-
vebbet Bakó József, Atzél Péter-
utca 2. sz. 3315

Rövid

alig használt zongora elköltözés vé-
gett sürgősen eladó. Boczkó-utca
10. emeleten. 3672

ÜZLETEK.

Szépen berendezett

fűszer és terményüzlet, hol ital-
mérés is van, állásba menés foly-
tán azonnal átadó. Cím a kiadó-
hivatalba.

Stern Adolf varrógép üzlete

Boros Beni-tér 8. szám alatt áru-
val és üzlethelyiséggel együtt ki-
adó. Értekezni ugyanott. 3637

Egy csinosan berendezett

fodrász-üzlet külföldre utazás miatt
eladó. Cím a kiadóhivatalban 3661

Alföldi nagyvárosban

évek óta fennálló jóhírnevű és
könyvek alapján kimutatható na-
gyobb forgalommal bíró

zsák- és ponyvaköltöcsönző-üzlet

a tulajdonosnak másirányu elfog-
laltsága miatt azonnal eladó. Bő-
vebb felvilágosítással szolgál RO-
SENBAUM SOMA keresk. ügynök-
ségi irodája Békés-Csabán. 3691

INGATLAN.

Béi (Biharmegyében)

a főtéren egy szép épület, üzlet-
helyiséggel és melléképületekkel
más vállalat miatt azonnal eladó.
Zeller Jakabné tulajdonos. 3499

KÜLÖNFÉLE.

Teljes ellátást

és gondos felügyeletet kaphatnak
iskolás gyermekek uri családnál
az összes iskolák közelében. Özv.
Kohn Lajosné Chorin Aron-utca
2. szám. 3524

Ügyes kárptos

ajánlkozik e szakmába bármily
kárptos munkák pontos és kitűnő
elvégzésére, ugy saját műhely-
ben, mint házakhoz is, legolcsóbb
árak mellett. Vidékre árfelemelés
nélkül. Stáhl M., Bercsényi Miklós-
utca 32. sz. 2287

Szép fogakat

ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek
és Weisz Dentolin fogcrémje. 13328

Magános uri nő,

kinek különálló lakása van kert-
tel és udvarral s elvállalna teljes
ellátásra két uri gyermeket, je-
lentkezék a főgimnázium igazga-
tóságánál. 3560

Fehérnemű varrást

és javítást elvállal a legjutányo-
sabb árban. Kleinné, Magyar-utca
20/a. 3588

Épület és díazmú

bádogos munkákat legjutányosabban
készít ugy helyben, mint vidéken
Diamant Jenő, Weitzer és Kazinczy-
utca sarkán (Polgári iskolával
szemben.) 3681

Iskolakönyvek

tartós bekötésű szolid árak mel-
lett vállalja az Aradi Nyomda
Részvénytársaság könyvkötészet
József főherceg-ut 82.

Kerékpáros

Gyorsfutár vállalat. Telefon 848.
3443

Elegáns

bérautók

turára, napra, órára Szabadságtér
17. sz. Telefon 816. 2728

Csillárok, Villamos felszerelések legolcsóbban

Diamant-nál
Atzél Péter-utca 2. (21 utca)

„Aradi Ipar és Népbank“

Hirdetmény.

Az „Aradi Ipar- és Népbank“ f. évi augusztus 10-én megtartott rendkívüli közgyűlése elhatározta az intézet alaptőkéjének felemelését a következő módzatok és feltételek mellett:

1.

Az intézet alaptőkéjét 3,500.000 koronáról 5,250.000 koronára felemeli és ezen célból 4375 db. egyenkint 400 korona 1. é. új részvényt bocsajt ki.

2.

A részvények kibocsajtási, illetve elővételi árfolyama 550 koronában állapítatik meg.

3.

Részvényjegyzési határidő: 1911. szeptember 15.

4.

A kibocsajtandó új részvényekre jelenlegi részvényeseknek elővételi joguk van, mely elővételi jog legkésőbb 1911. szeptember 15-ig gyakorlandó. Azon részvényesek, kik elővételi jogukat ezen időig nem gyakorolják, igényüket elvesztik s az ilykép szabaddá vált új részvények szabad kézről való értékesítésére az igazgatóság jogosított.

5.

Minden lebélyegzés végett bemutatandó két régi részvény alapján egy új részvényre, egy régi részvény, vagy két részvény-utalvány alapján pedig egy fél részvénynek megfelelő részvény-utalványra gyakorolható az elővételi jog. Egy részvény-utalvány alapján egymagában elővételi jog nem gyakorolható.

6.

A részvények, vagy részvény-utalványok, melyek alapján az elővételi jog gyakoroltatik, intézetünk központjában bemutatandók s azon körülmény, hogy az elővételi jog érvényesített, a részvény, vagy részvény-utalvány lebélyegzése által (Elővételi jog gyakorolva 1911.) állapítatik meg.

7.

A befizetések részvényenkint a következő határidőkben teljesítendők:

1. 1911. augusztus 10-től 1911. szeptember 15-ig az elővételi jog gyakorlása alkalmával 200 korona és a II. fokú bélyegilleték.

2. 1911. október 15-ig 200 korona.

3. 1911. november 15-ig 150 korona.

A fizetésről ideiglenes elismerőny állítatik ki.

A részletbefizetések után, a befizetés napjától 1911. december 31-ig 5%-os kamattal fog megtérítetni.

Minden késedelmes befizetés után 6%-os késedelmi kamattal fizetendő.

8.

Valamennyi részlet és a bélyegilleték lefizetése után, az ideiglenes elismerőnyek új részvényekkel, illetve részvény-utalványokkal lesznek kicserélve az igazgatóság által meghirdetendő időben.

9.

Az új részvények és részvény-utalványok tulajdonosai 1912. január hó 1-től kezdve az üzleteredményben, valamint az alapszabályok szerint a részvényeseket megillető összes jogokban a régi részvényesekkel egyenlően részesednek.

Ezen közgyűlési határozat alapján az intézet jelenlegi részvényesei fizetellel felhívotnak, hogy az őket megillető elsőbbségi jogukat folyó évi augusztus hó 10-től szeptember hó 15-ig terejedő határidőben minden igényük különbeni elvesztésének ferhe alatt gyakorolják.

Arad, 1911. augusztus hó 11.

ARADI IPAR- ÉS NÉPBANK.

3265

Szalay Károly s. k.

Hehs s. k.